



**Cod și Nume proiect: POIM 2014+ 120008** Managementul adecvat al speciilor invazive din România, în conformitate cu Regulamentul UE 1143/2014 referitor la prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive

**Rezultatul a fost recepționat și este conform cerințelor C.F.**

**Avizat,  
Nicolae MANTA  
Manager proiect**

## **Raport privind eficientizarea cadrului legislativ în vederea implementării acțiunilor legate de gestionarea speciilor alogene invazive**

**Activitatea 3.1. Activități pregătitoare pentru realizarea planului de acțiune pentru abordarea căilor de introducere prioritare (PNAACIP)**

***Sub-Activitatea 3.1.1. Analiza sistemului legislativ și administrativ relevant pentru eliminarea efectelor negative ale speciilor alogene invazive***

Partener 1: Universitatea din București

Beneficiar: Ministerul Mediului

Manager tehnic UB

Prof. dr. Paulina Anastasiu



MINISTERUL MEDIULUI





**Titlul proiectului:** Managementul adecvat al speciilor invazive din România, în conformitate cu Regulamentul UE 1143/2014 referitor la prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive

**Cod proiect:** POIM2014+ 120008

**Obiectivul general al proiectului** este de a crea instrumentele științifice și administrative necesare pentru managementul eficient al speciilor invazive din România, în conformitate cu Regulamentul UE 1143/2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive.

**Data încheierii contractului:** 27 noiembrie 2018

**Valoarea totală a contractului:** 29.507.870,54 lei



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

## Experți implicați

**Bara Liliana – Expert politici europene – coordonator obiectiv**

**Ioja Cristian - Expert plan acțiune specii invazive 1 – coordonator activitate**

**Nita Mihai - Expert plan acțiune specii invazive 2**

**Frim Alina - Expert plan acțiune specii invazive 5**

**Badiu Denisa - Expert biodiversitate 3**

**Vanau Gabriel - Expert biodiversitate 5**



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
— VIRGUTE ET SAPIENTIA —



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

## Cuprins

<b>Rezumat</b> .....	6
<b>Introducere</b> .....	7
<b>1. Inventarul actelor legislative relevante pentru gestionarea speciilor invazive</b> .....	7
1.1. Convențiile internaționale .....	7
1.2. Directivele și regulamentele europene.....	8
1.3. Strategiile realizate la nivel european și național.....	9
1.4. Legislația națională din domeniul protecției mediului, inclusiv procedurile derivate din aceasta .....	10
1.5. Legislația națională sectorială relevantă pentru gestionarea speciilor alogene invazive.....	11
1.6. Coduri internaționale .....	12
<b>2. Legislația cheie pentru gestionarea speciilor alogene invazive</b> .....	13
2.1. Documente strategice la nivelul Uniunii Europene .....	13
2.2. Documente strategice la nivel național .....	16
2.3. Analiza existenței sau absenței țintelor stabilite pentru gestionarea/eliminarea speciilor alogene invazive.....	18
2.3.1. Convențiile internaționale (în special Convenția pentru conservarea biodiversității și derivatele acesteia).....	18
2.3.2. Directivele și regulamentele europene.....	19
2.3.3. Strategiile realizate la nivel european și național .....	21
2.3.4. Legislația națională din domeniul protecției mediului, inclusiv procedurile derivate din aceasta .....	24
2.3.5. Legislația națională sectorială.....	25
<b>3. Elementele specifice ale fluxului administrativ care necesită ameliorare pentru eficientizarea cadrului legislativ în vederea implementării acțiunilor de gestionare a speciilor alogene invazive.</b> 26	
3.1. Analiza proceselor administrative (inclusiv de avizare/autorizare) cu implicații în gestionarea speciilor alogene invazive .....	27
3.1.1. Procedurile specifice autorităților vamale.....	27
3.1.2. Procedurile specifice instituțiilor de mediu .....	29
3.1.3. Proceduri de transport a speciilor de plante și animale .....	33
3.1.4. Proceduri pentru comercializarea speciilor de plante și animale.....	35
3.1.5. Procedurile ANSVSA.....	37
3.1.6. Proceduri de introducere/cultivare a plantelor.....	40
3.1.7. Procedurile de introducere/creștere a speciilor de animale .....	43



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



Instrumente Structurale  
2014-2020

3.1.8. Proceduri de introducere/creștere a speciilor de interes piscicol.....	45
<b>Concluzii.....</b>	<b>47</b>



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

## Rezumat

*Raportul privind eficientizarea cadrului legislativ în vederea implementării acțiunilor legate de gestionarea speciilor alogene invazive este al doilea livrabil pentru Sub-Activitatea 3.1.1. Analiza sistemului legislativ și administrativ relevant pentru eliminarea efectelor negative ale speciilor alogene invazive, Activitatea 3.1. Activități pregătitoare pentru realizarea planului de acțiune pentru abordarea căilor de introducere prioritare (PNAACIP), Obiectivul specific 3 - Realizarea participativă a planului de acțiune pentru abordarea căilor de introducere prioritare a speciilor alogene invazive din România din cadrul proiectului Managementul adecvat al speciilor invazive din Romania, în conformitate cu Regulamentul UE 1143/2014 referitor la prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive - Cod SMIS 2014+ 120008*

Analiza cadrului legislativ și procedural relevant pentru managementul speciilor alogene invazive a permis identificarea principalelor deficiențe ce trebuie corectate.. Aceasta a presupus:

- analiza detaliată a proceselor administrative, legislației și a compatibilității cu acțiunile potențiale de gestionare a speciilor alogene invazive;
- identificarea zonelor în care sunt necesare îmbunătățiri ale legislației.

Au fost identificate îmbunătățiri care trebuie aduse:

- *Strategiei naționale și planului național de acțiune pentru conservarea biodiversității,*
- *Legislației din domeniul protecției mediului,*
- *Legislației sectoriale,*
- *Diferitelor proceduri administrative din domeniul evaluării impactului asupra mediului sau din alte domenii de activitate.*

A fost realizată o analiză detaliată a prevederilor legislative și a proceselor administrative (inclusiv de avizare/autorizare). Au fost identificate ca fiind foarte importante procedurile din domeniul controlului vamal, protecției mediului, transportului, comerțului și cele de introducere de specii pentru agricultură, silvicultură și piscicultură.

Elementele specifice ale fluxului administrativ care necesită ameliorare pentru creșterea rapidității de implementare a acțiunilor de gestionare a speciilor alogene invazive sunt în special Ordinul ministrului mediului nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările și actele legislative în domeniul reglementării activităților cu impact asupra mediului.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

## Introducere

Cadrul legislativ din domeniul gestionării speciilor invazive la nivelul Uniunii Europene este de natură recentă, deși identificarea speciilor invazive ca amenințare la adresa biodiversității, impacturile asupra societății și economiei sunt recunoscute de mult timp. Proiectele continentale care au fost promovate pentru inventarierea speciilor invazive (dintre care cel mai cunoscut este DAISIE) au confirmat faptul că teritoriul european este foarte expus la riscul speciilor alogene invazive, efectele acestora generând deja costuri importante.

Adaptarea cadrului legislativ pentru a gestiona această amenințare este o prioritate, chiar dacă nu toți factorii de decizie sunt pregătiți să-și modifice procedurile de lucru și să considere în activitatea lor și acest nou aspect. Astfel, responsabilitatea controlului speciilor invazive pornește de la instituțiile care se ocupă de controlul vamal la operatorii din transport la agenții economici care activează în domeniile productive (agricultură, silvicultură, piscicultură) la instituțiile responsabile de planificarea teritoriului și protecția mediului (inclusiv de managementul ariilor naturale protejate) și merge până la nivelul cetățenilor.

Gestionarea speciilor alogene invazive necesită un efort instituțional și civil colaborativ, care nu trebuie să rămână doar în responsabilitatea instituțiilor de mediu. El trebuie să fie integrat în atribuțiile tuturor instituțiilor publice care pot interacționa cu fluxurile de introducere și propagare și care gestionează diferite aspecte din societate care pot recepționa efecte negative din cauza efectelor negative generate de speciile alogene invazive. Legislația și procedurile derivate din aceasta reprezintă o componentă cheie care trebuie luată în considerare.

## 1. Inventarul actelor legislative relevante pentru gestionarea speciilor invazive

În scopul elaborării unei liste comprehensive de acte legislative relevante pentru gestionarea speciilor invazive, s-a analizat atât cadrul național, cât și cel internațional. S-au identificat următoarele categorii de acte de reglementare: convenții internaționale, directive și regulamente europene, strategii realizate la nivel european și național, legislație națională din domeniul protecției mediului, legislație națională sectorială, precum și o serie de coduri internaționale.

Actele legislative relevante se referă la acele documente care reglementează în mod direct managementul speciilor invazive, precum și elementele referitoare la arii protejate sau specii de plante, animale și habitate naturale. Tot în această categorie a actelor legislative relevante intră documentele care gestionează comerțul speciilor de plante și animale. Actele legislative cu relevanță mai redusă conțin prevederi care pot influența introducerea, extinderea sau managementul speciilor invazive, în mod indirect.

### 1.1. Convențiile internaționale

#### 1. Convenția pentru Conservarea Biodiversității (1993)



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
— VIRGILIO ET SAPIENTIA —



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



2. Convenția privind comerțul internațional cu specii ale faunei și florei sălbatice pe cale de dispariție (CITES) (1975)
3. International Plant Protection Convention (1952)
4. Bern Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (1979)
5. Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals (1983)
6. International Whaling Commission (1946)
7. Ramsar Convention on Wetlands (1971)
8. Convenției privind protecția Alpilor (Convenția alpină) (1996)
9. World Heritage Convention (1972)

## 1.2. Directivele și regulamentele europene

1. Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive
2. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al Comisiei din 13 iulie 2016 de adoptare a unei liste a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului
3. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1263 al Comisiei din 12 iulie 2017 de actualizare a listei speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al Comisiei, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului
4. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1263 al Comisiei din 12 iulie 2017 de actualizare a listei speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al Comisiei, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului
5. Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive
6. Comunicare a Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind abordarea UE în materie de combatere a traficului cu specii sălbatice de faună și floră
7. Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate
8. Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului din 11 iunie 2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local
9. Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea
10. Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea.



MINISTERUL MEDIULUI







11. Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică
12. Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice
13. Regulamentul (CE) nr. 1936/2001 al Consiliului din 27 septembrie 2001 de stabilire a unor măsuri de control aplicabile pescuitului pentru anumite stocuri de pești mari migratori
14. Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 228/2013, (UE) nr. 652/2014 și (UE) nr. 1143/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivelor 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE și 2007/33/CE ale Consiliului
15. Regulamentul (CE) nr. 450/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2008 de stabilire a Codului Vamal Comunitar (Codul Vamal Modernizat)
16. Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei
17. Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 2008 de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin (Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”)
18. Directiva 2010/63/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 septembrie 2010 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice
19. Regulamentul (CE) nr. 2173/2005 al Consiliului din 20 decembrie 2005 privind instituirea unui regim de licențe FLEGT pentru importurile de lemn în Comunitatea Europeană
20. Regulamentul (CE) nr. 614/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 mai 2007 privind Instrumentul financiar pentru mediu (LIFE+)
21. Regulamentul Comisiei (CEE) nr.2454/1993 privind dispozițiile de aplicare a reglementării (CEE) nr.2913/92 a Consiliului de stabilire a Codului Vamal Comunitar, cu modificările și completările ulterioare
22. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1454 al Comisiei din 10 august 2017 care specifică formatele tehnice pentru raportarea de către statele membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului
23. Decizia Consiliului din 26 februarie 1996 privind încheierea Convenției privind protecția Alpilor (Convenția alpină)
24. Decizia Consiliului din 26 aprilie 1999 privind semnarea de către Comunitatea Europeană a Acordului referitor la programul internațional pentru conservarea delfinilor

### 1.3. Strategiile realizate la nivel european și național

1. Strategia Uniunii Europene privind Conservarea Biodiversității 2020
2. Strategia Națională pentru Conservarea Biodiversității 2014-2020
3. Strategia națională a României privind schimbările climatice 2013 – 2020
4. Planul de Acțiune privind Schimbările Climatice
5. Strategia Uniunii Europene pentru Dezvoltare Durabilă



MINISTERUL MEDIULUI





6. Strategia Europa 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii
7. Strategia pentru Uniune Energetică 2020
8. Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă 2013-2020-2030
9. Strategia Uniunii Europene pentru regiunea Dunării
10. Planul Național pentru Dezvoltare Rurală 2014-2020
11. Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020-2030
12. Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020 – 2030
13. Planul Strategic Național Multianual privind Acvacultură
14. Strategia Energetică a României 2007-2020
15. Strategia Națională privind Managementul Deșeurilor 2014-2020
16. Planul Național privind Managementul Deșeurilor
17. Strategia Națională a Sectorului Pescăresc 2014-2020

#### 1.4. Legislația națională din domeniul protecției mediului, inclusiv procedurile derivate din aceasta

1. Ordonanța de urgență a Guvernului 195/2005 de protecție a mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006
2. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011
3. Ordinul nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul național
4. Legea nr. 49/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice
5. Ordonanța de urgență nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991
6. Legea nr. 137/2010 pentru ratificarea Protocolului privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și a diversității peisajelor, adoptat și semnat la București la 19 iunie 2008, la Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003
7. Ordinul nr. 1338 / 2008 privind procedura de emitere a avizului Natura 2000
8. Ordinul nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar
9. Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe
10. Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului



MINISTERUL MEDIULUI





11. Ordinul nr. 1710/2007 privind aprobarea documentației necesare în vederea instituirii regimului de arie naturală protejată de interes național
12. Ordinul nr. 36/2004 privind aprobarea Ghidului tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu
13. Ordinul nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar
14. Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României
15. Legea nr. 107/1996 a apelor
16. Legea nr. 197 din 2018 a muntelui
17. Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților
18. Legea nr. 313/2009 pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane
19. Ordonanță de urgență nr. 15/2009 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2007 privind răspunderea de mediu cu referire la prevenirea și repararea prejudiciului asupra mediului

### 1.5. Legislația națională sectorială relevantă pentru gestionarea speciilor alogene invazive

1. Legea nr. 28/2009 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 41/2007 pentru comercializarea produselor de protecție a plantelor, precum și pentru modificarea și abrogarea unor acte normative din domeniul fitosanitar
2. Legea nr. 266/2011 privind modificarea Ordonanței Guvernului nr. 41/2007 pentru comercializarea produselor de protecție a plantelor, precum și pentru modificarea și abrogarea unor acte normative din domeniul fitosanitar
3. Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006
4. Legea nr. 46/2008 Codul silvic
5. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonei costiere
6. Legea nr. 389/2006 pentru ratificarea Convenției-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003. protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003
7. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 16/2010 privind unele măsuri de eficientizare a activității de întreținere a culoarului de frontieră, fâșiei de protecție și a semnelor de frontieră
8. Legea nr. 137/2010 pentru ratificarea Protocolului privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și a diversității peisajelor, adoptat și semnat la București la 19 iunie 2008, la Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003
9. Legea nr. 213/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 289/2002 privind perdelele forestiere de protecție



MINISTERUL MEDIULUI





UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

10. Legea nr. 6/2011 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 71/2010 privind stabilirea strategiei pentru mediul marin
11. Legea nr. 72/2014 pentru ratificarea Protocolului privind turismul durabil, adoptat la Bratislava la 27 mai 2011 și semnat de România la Bratislava la 27 mai 2011, la Convenția-cadru privind Legea nr. 76/2013 pentru ratificarea Protocolului privind managementul durabil al pădurilor, adoptat la Bratislava la 27 mai 2011 și semnat de România la Bratislava la 27 mai 2011, la Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003
12. Codul Vamal

## 1.6. Coduri internaționale

1. European code of conduct on recreational boating and invasive alien species. European code of conduct for botanic gardens on invasive alien species
2. Code of conduct on horticulture and invasive alien plants
3. Hunting and invasive alien species
4. Code of conduct for invasive alien trees
5. Pets and invasive alien species
6. European guidelines on protected areas and invasive alien species
7. Recommendation no. 170/2014 on the European code of conduct on recreational fishing and invasive alien species
8. European code of conduct on zoological gardens and aquaria and invasive alien species



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
— VIRGUTE ET SAPIENTIA —



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale  
2014-2020

## 2. Legislația cheie pentru gestionarea speciilor alogene invazive

### 2.1. Documente strategice la nivelul Uniunii Europene

Obiectivele generale și specifice ale Uniunii Europene în domeniul speciilor străine Invazive (prescurtat specii invazive) au ca bază legală primară Convenția ONU privind Diversitatea Biologică, inclusă în sistemul legal al UE prin Decizia 93/626/CEE a Consiliului din 25 octombrie 1993 privind încheierea Convenției privind diversitatea biologică. Secretariatul CDB a operaționalizat prevederile prin Planul Strategic pentru Biodiversitate (2011-2020), mai precis Țintele Aichi. Speciile invazive sunt acoperite de Scopul strategic B - Reducerea presiunilor directe asupra biodiversității și promovarea utilizării durabile – Ținta 9: Până în 2020, se vor identifica și prioritiza speciile invazive și căile de introducere, speciile identificate ca prioritare vor fi controlate sau eradicate și vor fi puse în practică măsuri de management a căilor de introducere și de prevenire a stabilirii lor.

Pentru implementarea CDB, Uniunea Europeană a adoptat în anul 2011 Strategia pentru Biodiversitate care include Ținta 5 - Combaterea Speciilor Invazive până în 2020 - până în 2020, se vor identifica și prioritiza speciile invazive și căile de introducere, speciile identificate ca prioritare vor fi controlate sau eradicate și vor fi puse în practică măsuri de management a căilor de introducere și de prevenire a stabilirii de noi specii. Pentru atingerea țintei 5 din Strategia pentru Biodiversitate s-au luat măsuri precum: acțiunea 15 – Întărirea regimului sanitar fitosanitar prin integrarea în actele normative din domeniu a pericolelor asupra biodiversității; acțiunea 16 – Stabilirea de instrumente legislative dedicate speciilor invazive.

#### *Termene ținte specifice (temporale)*

Țintă	Responsabil	Termen
Lista speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune	CE	2 ianuarie 2016
Dispoziții aplicabile regiunilor ultraperiferice - listă a speciilor alogene invazive de interes	Statele membre	2 ianuarie 2017
Analiză cuprinzătoare a căilor de introducere și răspândire neintenționate a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune	Statele membre	18 luni de la adoptarea listei Uniunii
Planuri de acțiune privind căile de introducere a speciilor alogene invazive -	Statele membre	3 ani de la adoptarea listei Uniunii
Sistemul de supraveghere	Statele membre	18 luni de la adoptarea listei Uniunii
Controale oficiale	Statele membre	2 ianuarie 2016



MINISTERUL MEDIULUI

UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIAMANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



Măsuri de gestionare	Statele membre	18 luni de la includerea unei specii alogene invazive pe lista Uniunii
Notificare Comisiei și statele membre cu privire la autoritățile competente responsabile cu aplicarea regulamentului	Statele membre	5 noiembrie 2015
Evaluarea aplicării prezentului regulament, inclusiv a listei Uniunii, a planurilor de acțiune menționate la articolul 13 alineatul (2), a sistemului de supraveghere, a controalelor la frontieră, a obligației de eradicare și a obligației de gestionare	CE	1 iunie 2021
Mecanism de consolidare a datelor interconectat la sistemele de date existente privind speciile alogene invazive	CE	2 ianuarie 2016
Mecanismul de consolidare a datelor devine un mecanism destinat schimbului de informații privind alte aspecte legate de punerea în aplicare a regulamentului.	CE	2 ianuarie 201
Dispozițiile referitoare la sancțiunile aplicabile în caz de încălcări ale regulamentului	Statele membre	2 ianuarie 2016

La acestea se adaugă o serie întregă de Directive și Regulamente la nivelul Uniune Europene care au relevanță pentru managementul speciilor invazive:

\* Regulamentul UE nr. 1143/2016 al Parlamentului European și al Consiliului privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive menționează că aproximativ 12 000 de specii prezente în mediu în Uniune și în alte țări europene sunt alogene, dintre care aproximativ 10 până la 15 % sunt estimate a fi invazive. Regulamentul stabilește normele privind prevenirea, minimizarea și atenuarea efectelor dăunătoare asupra biodiversității ale introducerii și răspândirii pe teritoriul Uniunii, atât intenționate, cât și neintenționate, a speciilor alogene invazive.

Astfel, speciile alogene invazive de interes pentru Uniune nu trebuie, în mod intenționat: (a) să fie aduse pe teritoriul Uniunii, inclusiv în tranzit sub supraveghere vamală; (b) să fie ținute, inclusiv în spații izolate; (c) să fie crescute în scopul înmulțirii, inclusiv în spații izolate; (d) să fie transportate către, dinspre sau în interiorul Uniunii, cu excepția transportului de specii către instalații în contextul eradicării; (e) să fie introduse pe piață; (f) să fie utilizate sau să facă obiectul unor schimburi; (g) să aibă posibilitatea de a se reproduce, de a crește sau de a fi cultivate, inclusiv în spații izolate; sau (h) să fie eliberate în mediu. Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a preveni introducerea sau răspândirea neintenționată, inclusiv, după caz, prin neglijență gravă, a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune.

De asemenea, Regulamentul 1143 stabilește că în termen de trei ani de la adoptarea listei Uniunii, fiecare stat membru stabilește și pune în aplicare un plan unic de acțiune sau un set de planuri



MINISTERUL MEDIULUI





de acțiune pentru abordarea căilor de introducere prioritare identificate în temeiul alineatului (1). Planurile de acțiune includ calendare de acțiune și descriu măsurile care urmează să fie adoptate și, după caz, acțiunile voluntare și codurile de bune practici, pentru a aborda căile de introducere prioritare și pentru a preveni introducerea și răspândirea neintenționată a speciilor alogene invazive în Uniune sau pe cuprinsul acesteia.

\* Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al comisiei din 13 iulie 2016, de adoptare a unei liste a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului. Acesta prevede lista inițială a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014. De asemenea, sunt prezentate prin codurile NC ale mărfurilor și bunurile cu care speciile alogene invazive sunt, în general, asociate.

\* Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1263 al Comisiei din 12 iulie 2017 de actualizare a listei speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al Comisiei, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului, care adaugă specii noi la lista stabilită anterior.

\* Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 228/2013, (UE) nr. 652/2014 și (UE) nr. 1143/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivelor 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE și 2007/33/CE ale Consiliului. Acesta are drept obiectiv garantarea unei abordări armonizate în ceea ce privește măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, și stabilește norme pentru determinarea riscurilor fitosanitare prezentate de orice specie, sușă sau biotip de agenți patogeni, animale sau plante parazite dăunătoare plantelor sau produselor vegetale (denumite în continuare „organisme dăunătoare”) și măsuri pentru a reduce aceste riscuri la un nivel acceptabil. Atunci când există dovezi că plantele neparazite, altele decât cele care intră sub incidența articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1143/2014, prezintă riscuri fitosanitare care au un impact grav economic, social și asupra mediului pentru teritoriul Uniunii, respectivele plante neparazite pot fi considerate drept organisme dăunătoare.

\* Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/145 al comisiei din 4 februarie 2016 de adoptare a formatului documentului care servește drept dovadă a eliberării de către autoritățile competente ale statelor membre a autorizației care permite unităților să efectueze anumite activități legate de speciile alogene invazive de interes pentru Uniune, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului.

\* Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1454 al Comisiei din 10 august 2017 care specifică formatele tehnice pentru raportarea de către statele membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului.

\* Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET APTITUDINE



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



\* Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate. Deși nu sunt menționate în mod explicit speciile alogene invazive, directiva reglementează și propune măsuri de protecție împotriva unor organisme introduse în spațiul european, care pot afecta integritatea speciilor de plante și animale, inclusiv cele de interes agricol. Directiva reglementează circulația și comerțul plantelor și produselor vegetale sau a organismelor care pot dăuna speciilor native din Comunitate.

\* Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului din 11 iunie 2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local.

La aceste documente legislative se adaugă o serie de exemple de bune practici și documente strategice relevante pentru managementul speciilor alogene invazive.

\* Cadrul general de indentificare a speciilor alogene invazive de interes European, dezvoltat de ERC, ce prezintă o analiză detaliată a metodologiilor de management al riscului pentru speciile alogene invazive, standarde de evaluarea a acestora precum și o analiză preliminară a speciilor alogene invazive de interes EU.

\* Codul European de Conduită pentru Grădini zoologice, Acvarii și Specii Alogene Invazive.

\* Codul European de Conduită pentru Grădini botanice și Specii Alogene Invazive.

\* Codul European de Conduită pentru Vânătoare și Specii Alogene Invazive.

\* Codul European de Conduită pentru Animale de companie și Specii Alogene Invazive.

\* Codul de Conduită pentru specii de arbori alogeni invazivi, ce prezintă principiile pe diferite etape de analiză (conștientizare, prevenire și control, detectare și răspuns rapid, planificare integrată) pentru managementul arborilor alogeni invazivi, oferind și exemple particularizate pe specii.

\* Ghidul European pentru Arii Protejate și Specii Alogene Invazive, ce prezintă contextul legal și politic al integrării celor două elemente, precum și principalele măsuri de integrare a cerințelor speciilor alogene invazive în managementul ariilor protejate indiferent de categoria lor, precum și principalele tipuri de măsuri de prevenție, detecție, răspuns sau monitorizare.

\* Codul European de Conduită pentru navigația recreațională și speciile alogene invazive, adoptat în 2016 sub direcția Convenției pentru Conservarea vieții sălbatice din Europa și a Habitatelor Naturale (Convenția de la Berna), ce stabilește măsurile de educație, cercetare, instruire și monitorizare, precum și un ghid de acțiuni menite să reducă impactul activităților de navigație recreațională în pătrunderea speciilor alogene invazive.

## 2.2. Documente strategice la nivel național

La nivel național, documentele strategice privitoare la Speciile Alogene Invazive sunt reprezentate de:



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA





\* Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității, are printre altele ca obiectiv strategic F – Controlul speciilor invazive și limitarea impactului negativ al acestora. Strategia menționează în primul rând deficiențele existente la nivelul României, legate de centralizarea datelor și informațiilor legate de acestea, actualizarea datelor și evaluarea speciilor cu impact demonstrat (asupra mediului, social și economic), lipsa unei strategii la nivel național pentru speciile invazive, iar în ceea ce privește deținerea și comercializarea speciilor cu caracter invaziv la nivel național nu există un cadru legislativ și politici pentru a controla deținerea și comercializarea.

Obiective operaționale pentru controlul speciilor invazive vizează: (i) Prevenirea introducerii intenționate și neintenționate de specii alohtone; (ii) Detectarea rapidă și identificarea noilor posibili invadatori înainte de pătrunderea pe teritoriul național; (iii) Răspunsul rapid la pătrunderea speciilor alohtone invazive; și (4) Managementul speciilor naturalizate și al extinderii arealului lor în scopul eradicării, limitării și controlului lor.

\* Strategia națională a României privind schimbările climatice, identifică prezența speciilor alogene invazive ca având un efect negativ asupra biodiversității iar aceste specii fie pot afecta integritatea ecosistemelor naturale, pe fondul schimbărilor climatice, fie, ca urmare a efectelor schimbărilor climatice, să se poate prolifera pe areale extinse. Obiectivul strategic care prevede gestionarea speciilor alogene invazive se referă la Reducerea pierderilor de carbon din sol și îmbunătățirea capacității de absorbție a acestuia prin măsura f) evitarea instalării vegetației invazive pe terenurile agricole, inclusiv pe cele care nu sunt folosite în scopul producției.

\* Strategia Națională de dezvoltare a ecoturismului în România, menționează Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) care prevede prin intermediul Axei Prioritare 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, acțiuni de cunoaștere a factorilor de presiune exercitați asupra biodiversității, inclus a speciilor invazive etc. De asemenea, Strategia Națională de dezvoltare a ecoturismului, în cadrul tabelului de Indicatori de evaluare pentru destinațiile ecoturistice, prevede criteriul D.3.3.2. La nivelul destinației se folosesc specii locale pentru amenajarea teritoriului și se iau măsuri pentru a evita introducerea de specii exotice sau invazive prin 1. Amenajarea spațiilor publice se face exclusiv cu specii locale; 2. Măsurile de renaturare/ reimpădurire se fac exclusiv cu specii locale; 3. Set de măsuri pentru evitarea introducerii de specii exotice sau invazive.

Alături de aceste documente strategice sunt și unele documente legislative cu caracter mult mai operațional și concentrat pe o activitate concretă:

\* Ordinul nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul național. Ordinul este principalul act legislativ, formulat la nivel național, care reglementează gestionarea speciilor alogene invazive. Conform articolului 1, acesta reglementează introducerea de specii alohtone și intervențiile asupra speciilor invazive.



MINISTERUL MEDIULUI





\* Legea nr. 49/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice – absență ținte. Legea definește speciile invazive iar în cadrul articolului 34 se menționează faptul că în vederea protejării habitatelor naturale și a speciilor indigene, introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene.

\* Legea nr. 137/2010 pentru ratificarea Protocolului privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și a diversității peisajelor, adoptat și semnat la București la 19 iunie 2008, la Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003 – prezență ținte Protocolul privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și a diversității peisajelor, transpus în legislația națională prin Legea nr. 137/2010, identifică importanța speciilor alogene invazive.

\* Hotărâre pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 62/2018 privind combaterea buruienii ambrozia, stabilește o serie de măsuri de prevenire, combatere și distrugere a buruienii ambrozia (*Ambrosia artemisiifolia*) și are o relevanță ridicată pentru managementul speciilor alogene invazive.

### 2.3. Analiza existenței sau absenței țintelor stabilite pentru gestionarea/eliminarea speciilor alogene invazive

Pentru analiza existenței sau absenței țintelor stabilite pentru gestionarea sau eliminarea speciilor alogene invazive s-au luat în considerare actele legislative relevante analizate în etapa anterioară și s-au extras acele componente care descriu ținte, măsuri și acțiuni clare pentru managementul speciilor alogene invazive.

#### 2.3.1. Convențiile internaționale (în special Convenția pentru conservarea biodiversității și derivatele acesteia)

##### 1. Convenția privind comerțul internațional cu specii ale faunei și florei sălbatice pe cale de dispariție (CITES) (1975) – absență ținte

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive însă documentul reglementează modalitatea de comerț internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție, care gestionate neorespunzător pot deveni invazive.

##### 2. International Plant Protection Convention (1952) – absență ținte

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive însă documentul reglementează modalitatea de comerț internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție, care gestionate neorespunzător pot deveni invazive într-un alt spațiu geografic.

##### 3. Bern Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (1979) – absență ținte

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive însă documentul reglementează



MINISTERUL MEDIULUI





protecția speciilor și habitatelor naturale, în special a speciilor migratorii, care ar putea fi afectate de prezența speciilor alogene invazive.

#### **4. Convenția pentru Conservarea Biodiversității (1993) – prezentă ținte**

Convenția pentru Conservarea Biodiversității conștientizează amploarea pe care speciile invazive alogene o vor avea supra biodiversității și recomandă, prin paragraful (h) *Prevent the introduction of, control or eradicate those alien species which threaten ecosystems, habitats or species* ca țările semnatare să se ghideze în a lua măsuri pentru a asigura conservarea in-situ a speciilor și habitatelor naturale, care ar putea fi afectate de prezența unor specii alogene invazive.

#### **5. International Treaty on Plant Genetic Resources for Food and Agriculture (2004) – absentă ținte**

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

#### **6. Protocolul de la Nagoya privind accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora la Convenția privind diversitatea biologică (2014) – absentă ținte**

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

### 2.3.2. Directivele și regulamentele europene

#### **1. Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive – prezentă acțiuni**

Următoarele 5 regulamentele de mai jos includ informații cu privire la definirea speciilor alogene invazive, evaluarea riscurilor relaționate cu speciile alogene invazive, prevederi cu privire la modalitatea de gestionare sau eliminare a acestora precum și o listă adaptabilă a speciilor alogene invazive care sunt problematice pentru spațiul european.

Regulamentul nr. 1143/2014 stabilește în mod clar o serie de măsuri de prevenire a riscului asociat cu speciile alogene invazive precum și de eradicare a acestora.

#### **2. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al Comisiei din 13 iulie 2016 de adoptare a unei liste a speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului – absentă ținte**

#### **3. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1263 al Comisiei din 12 iulie 2017 de actualizare a listei speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al Comisiei, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului – absentă ținte**

#### **4. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2017/1263 al Comisiei din 12 iulie 2017 de actualizare a listei speciilor alogene invazive de interes pentru Uniune stabilite prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/1141 al Comisiei, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului – absentă ținte**

#### **5. Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive – absentă ținte**



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



Regulamentul descrie procedura de evaluare a riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive însă nu stabilește ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

**6. Comunicare a Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind abordarea UE în materie de combatere a traficului cu specii sălbatice de faună și floră – **absență ținte****

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

**7. Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate – **absență ținte****

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

**8. Regulamentul (CE) nr. 708/2007 al Consiliului din 11 iunie 2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local – **prezență acțiuni****

Regulamentul crează un cadru pentru guvernarea practicilor în sectorul acvaculturii în privința speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local, stabilește proceduri clare de gestionare a acestora precum și acțiuni specifice de solicitare a permiselor sau de monitorizare.

**9. Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului – **absență ținte****

Ținte absente - Directiva, deși include o serie de prevederi despre organismele modificate genetic, care pot deveni invazive, nu stabilește ținte clare pentru gestionarea speciilor alogene invazive.

**10. Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea – **absență ținte****

Ținte absente - Regulamentul transpune procedura CITES privind comerțul cu speciile de faună și floră sălbatică, în scopul protecției acestora, însă nu stabilește măsuri, ținte sau acțiuni clare pentru gestionarea speciilor alogene invazive.

**11. Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea – **absență ținte****

Ținte absente - Regulamentul transpune procedura CITES privind comerțul cu speciile de faună și floră sălbatică, în scopul protecției acestora, însă nu stabilește măsuri, ținte sau acțiuni clare pentru gestionarea speciilor alogene invazive.

**12. Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică – **absență ținte****

Ținte absente - Directiva Habitate este o directivă cu relevanță majoră pentru protecția speciilor și habitatelor naturale din spațiul european și menționează necesitatea unui cadru de reglementare pentru potențialele introduceri ale speciilor indigene de faună și floră sau a unor specii alogene. Directiva recomandă statelor membre considerarea potențialului impact negativ al introducerii speciilor alogene invazive însă nu stabilește măsuri, ținte sau acțiuni clare pentru gestionarea speciilor alogene invazive.

**13. Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice – **absență ținte****



MINISTERUL MEDIULUI





Ținte absente - Directiva Păsări este o directivă cu relevanță majoră pentru protecția speciilor de păsări din spațiul european și menționează necesitatea evaluării impactului pe care introducerea unor specii de păsări alogene îl poate avea asupra speciilor de floră și faună locale însă nu stabilește măsuri, ținte sau acțiuni clare pentru gestionarea speciilor alogene invazive.

**14. Regulamentul (CE) nr. 1936/2001 al Consiliului din 27 septembrie 2001 de stabilire a unor măsuri de control aplicabile pescuitului pentru anumite stocuri de pești mari migratori – **absență ținte****

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

**15. Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 228/2013, (UE) nr. 652/2014 și (UE) nr. 1143/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivelor 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE și 2007/33/CE ale Consiliului – **prezență acțiuni****

Regulamentul discută despre organismele dăunătoare plantelor (în cadrul cărora pot intra și speciile alogene invazive) și conține informații referitoare la elementele definitorii ale acestor organisme, măsuri propuse cu privire la interzicerea introducerii, circulației, deținerii, multiplicării sau eliberării organismelor dăunătoare de carantină pentru Uniune, clasificarea acestora după prioritate, modalitatea de utilizare a acestora în scopuri educative sau de cercetare, procedura de confirmare a prezenței și de notificare a Comisiei, măsuri de eliminare, modalități de raportare, planuri de acțiune, condiții de import, export și comercializare, planuri de gestionare a riscurilor precum și diverse fișe procedurale pentru identificarea sau raportarea organismelor dăunătoare de carantină pentru Uniune.

**16. Directiva 2008/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 2008 de instituire a unui cadru de acțiune comunitară în domeniul politicii privind mediul marin (Directiva-cadru „Strategia pentru mediul marin”) – **absență ținte****

Directiva menționează necesitatea existenței unui inventar al speciilor neindigene sau exotice, cu descrierea caracteristicilor specifice, prezente în regiunea/subregiunea marin și o potențială introducere de specii neindigene poate duce la perturbații biologice. Totuși, în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

### 2.3.3. Strategiile realizate la nivel european și național

**1. Strategia Uniunii Europene privind Conservarea Biodiversității 2020 – **prezență ținte****

Strategia identifică acțiunea de *răspândire a speciilor alogene invazive* ca o reală presiune asupra biodiversității Europei, iar impactul acestora se preconizează că va fi din ce în ce mai puternic. Astfel că, strategia stabilește, prin Obiectivul 5 *Identificarea și prioritizarea, până în 2020, a speciilor alogene invazive și a căilor de introducere, controlul și eradicarea speciilor prioritare și gestionarea căilor de introducere pentru a preveni introducerea și stabilirea de noi IAS* prin două acțiuni majore:

Acțiunea 15: Consolidarea regimului fitosanitar și al regimului sanitar veterinar al UE. Comisia va integra aspecte suplimentare legate de biodiversitate în regimul fitosanitar și în regimul sanitar veterinar până în 2012.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



Acțiunea 16: Crearea unui instrument specific privind speciile alogene invazive Comisia va acoperi lacunele de politică în combaterea IAS, prin dezvoltarea unui instrument legislativ specific până în 2012.

## 2. Strategia națională a României privind schimbările climatice 2013 – 2020 – prezentă ținte

Strategia identifică prezența speciilor alogene invazive ca având un efect negativ asupra biodiversității iar aceste specii fie pot afecta integritatea ecosistemelor naturale, pe fondul schimbărilor climatice, fie, ca urmare a efectelor schimbărilor climatice, să se poate prolifera pe areale extinse.

Obiectivul strategic care prevede gestionarea speciilor alogene invazive se referă la *Reducerea pierderilor de carbon din sol și îmbunătățirea capacității de absorbție a acestuia prin măsura f) evitarea instalării vegetației invazive pe terenurile agricole, inclusiv pe cele care nu sunt folosite în scopul producției.*

## 3. Planul de Acțiune privind Schimbările Climatice – prezentă ținte

Planul de Acțiune privind Schimbările Climatice stabilește 3 măsuri pentru gestionarea speciilor invazive:

Tipul de acțiune	Obiectivul 2: Menținerea și creșterea rezilienței ecosistemelor	Indicator de rezultat/unitate de măsură
Politică	Integrarea adaptării la schimbările climatice în strategiile și planurile naționale de acțiune pentru speciile protejate și de combatere a speciilor alohtone invazive	Nr. de strategii și planuri de acțiune care integrează adaptarea la schimbările climatice
Tipul de acțiune	Obiectivul 3: Reducerea la minimum a riscului de schimbări climatice pentru păduri și prin intermediul pădurilor	Date estimate pentru începere/și finalizare
Politică	Menținerea și îmbunătățirea sistemului de monitorizare a dăunătorilor forestieri, incendiilor de pădure, uscării pădurilor și evoluției speciilor invazive	Aplicarea sistemului de monitorizare
Politică	Continuarea cercetărilor pentru o mai bună înțelegere a efectelor produse de schimbările climatice asupra pădurilor și pentru identificarea unor soluții fundamentate științific pentru acțiuni practice împotriva dăunătorilor forestieri, a fenomenelor de uscare a pădurilor și evoluției speciilor invazive	Indicatori specifici pentru proiectele de cercetare

## 4. Strategia Națională pentru Conservarea Biodiversității 2014-2020 – prezentă ținte

Strategia națională preia din Strategia Europeană obiectivul 5 sub forma *Limitarea impactului negativ al speciilor invazive.*

Direcția de acțiune 4 *Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020* stabilește, printre cele 10 obiective strategice, punctul F. *Controlul speciilor invazive.* În cadrul acestuia au fost stabilite 4 obiective operaționale pentru controlul speciilor invazive și anume:

- Prevenirea introducerii intenționate și neintenționate de specii alohtone;
- Detectarea rapidă și identificarea noilor posibili invadatori înainte de pătrunderea pe teritoriul național;
- Răspunsul rapid la pătrunderea speciilor alohtone invazive;



MINISTERUL MEDIULUI





• Managementul speciilor naturalizate și al extinderii arealului lor în scopul eradicării, limitării și controlului lor.

Strategia stabilește, în cadrul Planului Strategic Național de Acțiune privind Conservarea Biodiversității, o serie de acțiuni clare pentru gestionarea speciilor alogene invazive, pentru care sunt asociate instituțiile responsabile, bugetul, sursele de finanțare, prioritatea acțiunii precum și indicatori de performanță:

- F.1. Realizarea unei liste naționale a speciilor invazive
- F.2. Realizarea și alimentarea unui registru și a unei baze de date privind speciile alohtone
- F.3. Elaborarea și adoptarea normelor tehnice privind introducerea și controlul speciilor alohtone provenite din arealele de origine limitrofe și/sau exotice
- F.4. Ratificarea de către România a Convenției privind Managementul Apelor de Balast (BWM) și dezvoltarea măsurilor ulterioare de implementare
- F.5. Dezvoltarea mecanismelor administrative de monitorizare a speciilor alohtone introduse în scop economic
- F.6. Stabilirea unui mecanism de raportare sau/și a unei linii de supraveghere pentru taxonii sau speciile utilizate ca animale de companie cu cel mai mare potențial invaziv, pentru semnalizarea pătrunderii accidentale sau deliberate în sălbăticie
- F.7. Monitorizarea obligatorie a apelor de balast și a fouling-ului pentru navele care debalastează sau care efectuează operațiuni de carenare în porturi, ca și a sedimentelor de pe fundul tancurilor de balast unde se pot afla forme de rezistență
- F.8. Dezvoltarea de baze de date accesibile publicului cu informații referitoare la riscul asociat speciilor introduse intenționat pentru diferite scopuri
- F.9. Monitorizarea strictă a speciilor alohtone introduse pentru acvacultura și care se pot răspândi și naturaliza în ecosistemele acvatice
- F.10. Elaborarea planurilor pentru managementul căilor de pătrundere cu risc maxim
- F.11. Implementarea planurilor pentru managementul căilor de pătrundere cu risc maxim
- F.12. Evaluarea riscurilor pe care speciile invazive le au asupra celor autohtone în vederea identificării și prioritizării opțiunilor de management a acestora
- F.13. Elaborarea indicatorilor pentru monitorizarea impactului speciilor invazive
- F.14. Elaborarea metodelor/metodologiilor de limitare, control și eradicare a speciilor invazive

#### **5. Strategia Națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2016 – 2020 – prezentă ținte**

Strategia menționează Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) care prevede prin intermediul Axei Prioritare 4 - Protecția mediului prin măsuri de conservare a biodiversității, monitorizarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate istoric, acțiuni de cunoaștere a factorilor de presiune exercitați asupra biodiversității, inclusiv a speciilor invazive etc.

De asemenea, Strategia Națională de dezvoltare a ecoturismului, în cadrul tabelului de Indicatori de evaluare pentru destinațiile ecoturistice, prevede crierul D.3.3.2. *La nivelul destinației se folosesc specii locale pentru amenajarea teritoriului și se iau măsuri pentru a evita introducerea de specii exotice sau invazive prin 1. Amenajarea spațiilor publice se face exclusiv cu specii locale; 2. Măsurile de renaturare/ reimpădurire se fac exclusiv cu specii locale; 3. Set de măsuri pentru evitarea introducerii de specii exotice sau invazive.*

#### **6. Strategia de transport intermodal în România - 2020 – absentă ținte**



MINISTERUL MEDIULUI





Ținte absente - În forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

#### 2.3.4. Legislația națională din domeniul protecției mediului, inclusiv procedurile derivate din aceasta

##### **1. Ordinul nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul național – **absență ținte****

Ținte absente - Ordinul este principalul act legislativ, formulat la nivel național, care reglementează gestionarea speciilor alogene invazive. Conform articolului 1, acesta reglementează introducerea de specii alohtone și intervențiile asupra speciilor invazive. Ordinul nu stabilește în mod expres ținte pentru gestionarea speciilor alogene invazive și doar formulează, în mod sintetic, o serie de măsuri care trebuie respectate, referitoare la interzicerea reintroducerii deliberate a speciilor invazive din afara teritoriului național sau la transportul speciilor alogene invazive pe teritoriul țării, conform legislației în vigoare.

##### **2. Legea nr. 49/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice – **absență ținte****

Ținte absente - Legea definește speciile invazive iar în cadrul articolului 34 se menționează faptul că *în vederea protejării habitatelor naturale și a speciilor indigene, introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4 A și 4 B se reglementează prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.* Nu sunt propuse ținte, măsuri sau acțiuni clare pentru gestionarea speciilor alogene invazive.

##### **3. Legea nr. 214/2011 pentru organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor – **absență ținte****

Ținte absente - în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

##### **4. Legea nr. 137/2010 pentru ratificarea Protocolului privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și a diversității peisajelor, adoptat și semnat la București la 19 iunie 2008, la Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, adoptată la Kiev la 22 mai 2003 – **prezență ținte****

Protocolul privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și a diversității peisajelor, transpus în legislația națională prin Legea nr. 137/2010, identifică importanța speciilor alogene invazive. Legislația stabilește o serie de definiții și creează cadrul pentru ținte și acțiuni specifice, prin recomandarea ca părțile semnatare să contribuie la:

- *împiedicarea introducerii de specii invazive străine care ar putea amenința ecosistemele, habitatele sau speciile indigene din Carpați, controlul sau eradicarea acestora;*
- *aplicarea politicilor care urmăresc împiedicarea introducerii sau eliberării în natură a unor specii străine invazive și/sau a organismelor modificate genetic care pot avea efecte negative asupra*



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA





UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

mediului și care ar putea afecta diversitatea biologică, ecosistemele, habitatele sau speciile din Carpați, inclusiv avertizarea imediată cu privire la apariția unor noi specii străine invazive pe teritoriul său

- luarea de măsuri pe teritoriul său național cu scopul de a preveni introducerea sau eliberarea în natură a speciilor menționate la alin. 1 și, la nevoie, de a controla sau a eradica astfel de specii

#### **5. Hotărâre pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 62/2018 privind combaterea buruienii ambrozia – prezentă ținte**

Legea stabilește o serie de măsuri de prevenire, combatere și distrugere a buruienii ambrozia (*Ambrosia artemisiifolia*) și are o relevanță ridicată pentru managementul speciilor alogene invazive.

#### **6. Hotărârea Guvernului nr. 358/11.04.2007 pentru modificarea anexei nr.2 „Planul național de gestionare a deșeurilor” la Hotărârea Guvernului nr.1470/2004 privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și a Planului național de gestionarea a deșeurilor. – absentă ținte**

Ținte absente - În forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

#### **7. Legea nr. 218/2011 pentru ratificarea Protocolului privind conservarea biodiversității și a cadrului natural al Mării Negre, semnat la Sofia la 14 iunie 2002, la Convenția privind protecția Mării Negre împotriva poluării, semnat la București la 21 aprilie 1992 – absentă ținte**

Ținte absente - Legea consideră ca fiind relevant impactul negativ asupra biodiversității al introducerii speciilor neindigene. De asemenea, se menționează faptul că părțile contractante trebuie să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a reglementa introducerea intenționată și pentru a preveni introducerea accidentală a speciilor neindigene însă nu sunt descrise măsuri concrete, ținte sau acțiuni cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

### 2.3.5. Legislația națională sectorială

#### **1. Legea nr. 204/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante și a Legii nr. 186/2000 privind aderarea României la Convenția internațională pentru protecția noilor soiuri de plante din 2 decembrie 1961 – absentă ținte**

Ținte absente - În forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

#### **2. Legea nr. 247/2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2007 privind introducerea deliberată în mediu și introducerea pe piață a organismelor modificate genetic – absentă ținte**

Ținte absente - În forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

#### **3. Legea nr. 28/2009 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 41/2007 pentru comercializarea produselor de protecție a plantelor, precum și pentru modificarea și abrogarea unor acte normative din domeniul fitosanitar – absentă ținte**

Ținte absente - În forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



**4. Legea nr. 266/2011 privind modificarea Ordonanței Guvernului nr. 41/2007 pentru comercializarea produselor de protecție a plantelor, precum și pentru modificarea și abrogarea unor acte normative din domeniul fitosanitar – **absență ținte****

Ținte absente - În forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

**5. Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic – **absență ținte****

Ținte absente - În forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

**6. Ordonanța de urgență nr. 23/2008 din 5 martie 2008 privind pescuitul și acvacultura – **absență ținte****

Ținte absente - Ordonanța definește termenul de specie introdusă și stabilește circumstanțele prin care speciile de pești pot fi introduce în amenajările piscicole, mai exact cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor. Totuși, în forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

**7. Legea nr. 107/2011 privind comercializarea materialelor forestiere de reproducere – **absență ținte****

Ținte absente - În forma actuală, nu sunt menționate prevederi, reglementări, ținte, măsuri sau acțiuni clare cu privire la gestionarea speciilor alogene invazive.

**3. Elementele specifice ale fluxului administrativ care necesită ameliorare pentru eficientizarea cadrului legislativ în vederea implementării acțiunilor de gestionare a speciilor alogene invazive.**

Legislația și capacitatea instituțiilor publice au fost considerate ca fiind cele mai importante componente în prevenirea, controlul și combaterea speciilor alogene invazive. Procedurile existente în diferite acte legislative din domeniile sectoriale cheie (de exemplu, agricultură, silvicultură, piscicultură, comerț și transport), precum și eficiența implementării lor influențează decisiv modul în care sunt gestionate public speciile alogene invazive. Astfel, diferite instituții publice coordonează proceduri, care se finalizează cu avize/acorduri/autorizații ce implică specii de plante și animale, care pot avea caracter invaziv. Deși puține dintre proceduri evaluează potențialul invaziv al speciilor evaluate, importantă în cadrul prezentului raport este înțelegerea modului în care diferite proceduri pot interfera cu managementul speciilor alogene invazive.

În continuare sunt evaluate proceduri ce implică speciile de plante și animalele, legate de domeniul vamal, activitățile productive (silvicultură-agricultura-piscicultura- vânătoare), comerț, cercetare științifică și protecția mediului.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

### 3.1. Analiza proceselor administrative (inclusiv de avizare/autorizare) cu implicații în gestionarea speciilor alogene invazive

#### 3.1.1. Procedurile specifice autorităților vamale

Activitățile din sectorul vamal se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului vamal și a legislației derivate din acesta. Codul vamal la articolul 81, aliniatul (2) precizează posibilitatea instituirii de interdicții sau restricții de import/export din rațiuni de morală, ordine și securitate publică, de protejare a sănătății și vieții persoanelor, animalelor sau plantelor, de protejare a patrimoniului național cu valoare artistică, istorică sau arheologică, sau de protejare a proprietății industriale și comerciale.

În afara legislației din sectorul vamal, se remarcă o serie de ghiduri ce detaliază aspecte ce țin de controlul vamal. Relevant pentru speciile invazive sunt:

**a. Ghidul general pentru transporturile de animale vii și produsele de origine animală provenite din țări terțe, aflate în tranzit sau transbordare** se adresează autorităților competente și în special posturilor de inspecție la frontieră, și are ca scop îndrumarea asupra implementării solicitărilor care reglementează sistemul de control la tranzit și import pentru animalele vii și produsele de origine animală provenite din țări terțe.

Ghidul informează printre altele asupra modalităților de notificare în avans, certificare și transporturi neconforme pentru animalele vii, procedurile de verificare și control a acestora, diferențiind pe tipuri de intrări în țară (puncte vamale terestre, porturi sau aeroporturi).

**b. Ghidul general puncte de intrare CITES și PIF - import și tranzit în sau prin CE a animalelor vii și produselor acestora** abordează liniile generale referitoare la procedurile care se aplică la importul și tranzitul în/prin Comunitate a animalelor vii și produselor de origine animală în conformitate cu legislația europeană privind sănătatea publică și a animalelor, precum și comerțul cu speciile protejate. Aceste proceduri sunt aplicate într-o manieră complementară și cer o cooperare între serviciile competente de enforcement ale statelor membre, plecând de la următoarele cerințe:

- Toate animalele vii și produsele de origine animală (așa după cum sunt definite de Anexa Deciziei Comisiei 2007/275) trebuie să fie prezentate la un Post de Inspecție la Frontieră Comunitar aprobat și special destinat acestor mărfuri pentru a fi supuse controalelor veterinare specifice la import, anterior intrării sau tranzitării Uniunii Europene.
- Toate transporturile trebuie supuse controalelor documentare și de identitate înainte de a fi considerate corespunzătoare din punct de vedere al sănătății umane și animale.
- Toate transporturile trebuie să fie însoțite de un Document Comun Veterinar de Intrare (CVED) corect completat.

În ceea ce privește procedurile de import și tranzit privind controlul exemplarelor CITES la frontieră principalele cerințe sunt legate de: importul animalelor numai prin punctele de intrare special desemnate în acest scop, existența permisului CITES și verificarea validității acestuia, realizarea evaluărilor de risc prin controale specifice.

**c. Ghidul privind circulația animalelor de companie din țări terțe în scop necomercial** are drept scop prezentarea cerințelor sanitare veterinare care se aplică circulației animalelor de companie,



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



fiind centrat pe speciile de câini, pisici și dihori domestici, toate cu scop necomercial. Principala țintă a acestui ghid este combaterea rabiei.

**d. Ghidul privind circulația păsărilor de companie în scop necomercial, provenite din țări terțe și destinate introducerii în Uniunea Europeană** abordează cerințele sanitare veterinare care se aplică circulației tuturor speciilor de păsări (cu excepția păsărilor de curte) care sunt însoțite pe parcursul mișcării acestora, de proprietar sau de o persoană fizică responsabilă de acestea, desemnată de către proprietar, ce nu sunt destinate pentru a fi vândute sau transferate către alt proprietar.

**e. Ghidul pentru Procedurile generale de îndrumare pentru controalele animalele vii și produsele de origine animală care sosesc la punctele de intrare ale UE care au deja controalele veterinare efectuate și decizia de punere pe piață** are drept scop facilitarea comerțului și permiterea transporturilor de animale vii din țări terțe.

În afara acestor ghiduri generale, menționăm și o serie de ghiduri specifice ce pot fi relevante pentru managementul speciilor alogene invazive.

#### Ghiduri specifice – Bunăstarea animalelor

- Transport - Ghid de evaluare în vederea înregistrării autorizării sanitare veterinare a mijloacelor de transport rutier a animalelor vii
- Transport - Ghid privind circulația animalelor de circ
- Transport - Ghid privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului

#### Ghiduri specifice - Farmacovigilență

- Ghid - Bună practică de fabricație - GMP
- Ghid - privind farmacovigilența produselor medicinale veterinare

#### Ghiduri specifice - Inspecție și control

- G41 - Ghid inspecții în fermele de porcine
- G44 - Ghid inspecții în exploatațile comerciale de păsări
- G47 - Ghid control privind verificarea în exploatațile unitățile de acvacultură
- G48 - Ghid control privind ecarisarea teritoriului
- G49 - Ghid control privind monitorizarea aplicării normelor sanitare veterinare de către organele administrație publice locale.

#### Ghiduri specifice - Nutriția animalelor

- Ghid european de bune practici pentru fabricarea industrială de materii prime furajere sigure

#### Ghiduri specifice - Sănătatea animalelor

- Ghid pentru implementarea prevederilor regulamentului 1739/2005 condiții de sănătate și circulația animalelor de circ între statele membre
- **Albine - Ghid Informativ - Gândacul mic de stup (*Aethina Tumida* Murray)** este un ghid destinat unei singure specii originare din Africa, parazite al coloniilor de albine ce are potențialul de a apărea în țara noastră (chiar dacă la data elaborării ghidului nu a fost remarcată prezența certă a acestuia în România)

#### Ghiduri specifice - Protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau științifice

- Ghid îngrijirea animalelor - cadru pentru educație și formare - cf directivei 2010 63 privind protecția animalelor utilizate în scopuri științifice
- Ghid îngrijirea animalelor - evaluarea proiectului și evaluarea retroactivă conform directivei 2010 63



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET APTITUDINE



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

- Ghid privind modul de autorizare sanitară veterinară a proiectelor care implică utilizarea animalelor în proceduri

### 3.1.2. Procedurile specifice instituțiilor de mediu

Agenția Națională pentru Protecția Mediului este autoritatea responsabilă pentru procedura de autorizare a activităților cu specii invazive desfășurate în condiții de izolare, așa cum este ea reglementată de către articolul 8 din Regulamentul nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive, transpus în legislația națională prin Ordinul nr. 979/2009. Derogarea prevăzută de către articolul 8 din Regulamentul nr. 1143/2014 menționat mai sus se aprobă în cadrul procedurii de autorizare de către autoritatea competentă, bazându-se pe prevederile legislative generale, respectiv ale Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emiteră a autorizației de mediu.

Metodologia și protocoalele pentru evaluarea riscului trebuie să ia în considerare elementele comune așa cum sunt ele descrise în Regulamentul delegat (UE) 2018/968 al Comisiei din 30 aprilie 2018 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la evaluarea riscurilor în ceea ce privește speciile alogene invazive. Însă, procedura de autorizare de către autoritatea competentă se bazează pe prevederile legislative generale, respectiv ale Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emiteră a autorizației de mediu, pierzând din vedere unele criterii specifice necesare de avut în vedere conform regulamentelor UE în vigoare.

Relevantă pentru managementul speciilor alogene invazive este în special autorizarea activităților cu impact asupra mediului, care se finalizează cu eliberarea unor acte de reglementare, cum ar fi: decizia etapei de încadrare, aviz de mediu, acord de mediu, autorizație de mediu, autorizație integrată de mediu, autorizație privind emisiile de gaze cu efect de seră, autorizație privind activități cu organisme modificate genetic.

Conform Ordonanței de urgență nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, capitolul II Procedura de reglementare menționează că:

#### ART. 8

(1) Autoritățile competente pentru protecția mediului conduc procedura de reglementare și emit, după caz, avize de mediu, acorduri și autorizații/autorizații integrate de mediu, în condițiile legii.

(2) În derularea procedurilor de reglementare pentru proiecte sau activități care pot avea efecte semnificative asupra teritoriului altor state, autoritățile competente pentru protecția mediului respectă prevederile convențiilor internaționale la care România este parte.

#### ART. 10

(1) Solicitarea și obținerea avizului de mediu pentru planuri și programe sunt obligatorii pentru adoptarea planurilor și programelor care pot avea efecte semnificative asupra mediului.

(2) Evaluarea de mediu are ca scop integrarea obiectivelor și cerințelor de protecție a mediului în pregătirea și adoptarea planurilor și programelor.

(3) Procedura de evaluare de mediu, structura raportului de mediu și condițiile de emiteră a



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

avizului de mediu pentru planuri și programe, inclusiv pentru cele cu efecte transfrontieră, sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale pentru protecția mediului.

(4) Aprobarea planurilor și programelor, la orice nivel ierarhic, este condiționată de existența existența avizului de mediu pentru respectivul plan sau program.

#### ART. 11

(1) Solicitarea și obținerea acordului de mediu sunt obligatorii pentru proiecte publice sau private sau pentru modificarea ori extinderea activităților existente, inclusiv pentru proiecte de dezafectare, care pot avea impact semnificativ asupra mediului.

(2) Pentru obținerea acordului de mediu, proiectele publice sau private care pot avea impact semnificativ asupra mediului, prin natura, dimensiunea sau localizarea lor, sunt supuse, la decizia autorității competente pentru protecția mediului, evaluării impactului asupra mediului.

(3) Procedura-cadru de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv pentru proiecte cu impact transfrontieră și lista proiectelor publice sau private supuse procedurii sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale pentru protecția mediului.

(4) Acordul de mediu se emite în paralel cu celelalte acte de reglementare emise de autoritățile competente, potrivit legii.

#### ART. 12

(1) Desfășurarea activităților existente precum și începerea activităților noi cu posibil impact semnificativ asupra mediului se realizează numai în baza autorizației/autorizației integrate de mediu.

(2) Procedura de emitere a autorizației de mediu și lista activităților supuse acestei proceduri sunt stabilite prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului.

#### ART. 14

(1) Autorizația/autorizația integrată de mediu se emite după obținerea celorlalte avize, acorduri, autorizații, după caz, ale autorităților competente, potrivit legii.

(2) Funcționarea fără autorizație de mediu este interzisă pentru activitățile care fac obiectul procedurii de autorizare din punct de vedere al protecției mediului

#### ART. 15

(1) Autoritatea competentă pentru protecția mediului emite, revizuieste și actualizează, după caz, actele de reglementare.

(2) Actele de reglementare se emit numai dacă planurile și programele, proiectele, respectiv programele pentru conformare privind activitățile existente prevăd prevenirea, reducerea, eliminarea sau compensarea, după caz, a consecințelor negative asupra mediului, în raport cu prevederile aplicabile din normele tehnice și reglementările în vigoare.

(3) Titularii activităților care fac obiectul procedurilor de reglementare din punct de vedere al protecției mediului au obligația de a respecta termenele stabilite de autoritatea competentă de protecția mediului în derularea acestor proceduri.

(4) Nerespectarea termenelor stabilite de autoritatea competentă de protecția mediului în derularea procedurii de reglementare conduce la încetarea acestei proceduri, solicitarea actului de reglementare fiind anulată.

#### ART. 16

(1) Avizul de mediu pentru planuri și programe are aceeași perioadă de valabilitate ca și planul



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

sau programul pentru care a fost emis, cu excepția cazului în care intervin modificări ale respectivului plan sau program, conform legislației specifice.

(2) Avizul de mediu pentru stabilirea obligațiilor de mediu este valabil până la îndeplinirea scopului pentru care a fost emis, cu excepția cazului în care intervin modificări ale condițiilor în care a fost emis.

(3) Acordul de mediu este valabil pe toată perioada punerii în aplicare a proiectului. Acordul de mediu își pierde valabilitatea dacă lucrările de investiții pentru care a fost emis nu încep în termen de 2 ani de la data emiterii, cu excepția proiectelor cu finanțare externă pentru care acordul de mediu își păstrează valabilitatea pe toată perioada desfășurării acestora, până la finalizarea investiției.

(4) Autorizația de mediu este valabilă 5 ani,

Aspectele menționate în OUG 195/2005 sunt detaliate prin:

- Hotărârea Guvernului nr. 1.076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe
- Legea nr. 49/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice
- Legea nr. 292 din 3 decembrie 2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului
- Ordin 1798 , din 19 noiembrie 2007 PROCEDURĂ de emiterie a autorizației de mediu

Detalii sunt aduse și de Ordinul nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul national. Astfel, conform actului normativ Agenția Națională sau Județeană pentru Protecția Mediului și Academia Română emit autorizația de mediu operatorului economic sau responsabilului cu introducerea de specii alohtone.

Introducerea și circulația speciilor alogene invazive se realizează conform ordinului menționat, numai în baza autorizației de mediu cu privire la reintroducerea speciilor indigene, eliberată de autoritatea competentă pentru protecția mediului, cu avizul favorabil emis de Academia Română în baza datelor analizate și a certificatului de proveniență genetică a speciei emis de o autoritate competentă în domeniu, pentru fiecare caz în parte, conform procedurii stabilite pentru autorizarea activităților de cercetare-dezvoltare, cod CAEN 7310.

La ART. 2 (1) al prezentului Ordin se specifica : Nu fac obiectul prezentului ordin speciile care fac obiectul altor reglementări în vigoare și care nu se regăsesc pe listele privind speciile invazive, care se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, după modelul prevăzut în anexa nr. 1.

(2) Sunt exceptate de la prevederile prezentului ordin organismele modificate genetic care se supun legislației specifice în vigoare.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



ART. 4 (1) Reintroducerea deliberată de specii indigene în habitatele naturale și seminaturale de origine, respectiv în ariile naturale protejate, este permisă numai în baza autorizației de mediu cu privire la reintroducerea speciilor indigene, eliberată de autoritatea competentă pentru protecția mediului, cu avizul favorabil emis de Academia Română în baza datelor analizate și a certificatului de proveniență genetică a speciei emis de o autoritate competentă în domeniu, pentru fiecare caz în parte, conform procedurii stabilite pentru autorizarea activităților de cercetare-dezvoltare, cod CAEN 7310.

(2) Activitatea de reintroducere permisă în baza autorizației de mediu emise, în scopul prevăzut la alin. (1), nu trebuie să pericliteze existența populațiilor autohtone ale speciei respective: a) din același habitat natural de origine în care se realizează reintroducerea în scopul restabilirii proporției originale a populației speciei respective aflate în declin; b) din alte habitate naturale sau seminaturale de origine pentru a fi reintroduse în habitate naturale din care au dispărut.

(3) Utilizatorul care reintroduce deliberat sau accidental specii indigene în lipsa autorizației de mediu prevăzute la alin. (1) este responsabil pentru plata prejudiciului înregistrat în conformitate cu legislația națională în vigoare.

ART. 5 (1) Este interzisă introducerea deliberată în mediu pe teritoriul României a speciilor invazive din afara teritoriului național.

(2) Excepție în aplicarea alin. (1) fac: a) introducerea în scop de cercetare-dezvoltare în condiții de izolare a speciilor invazive, care este permisă numai persoanelor juridice care îndeplinesc condițiile de izolare prevăzute în anexa nr. 2, conform procedurii stabilite pentru autorizarea activităților, cod CAEN 7310;

b) introducerea în scop de cercetare-dezvoltare pentru reconstrucția ecologică a unor habitate, care nu sunt incluse în rețeaua de arii naturale protejate și sunt distruse iremediabil de factori antropici sau de schimbările climatice.

(3) Restrângerea arealului de răspândire/Eradicarea speciilor invazive apărute accidental sau deliberat pe teritoriul național este permisă în baza autorizației de mediu privind restrângerea arealului de răspândire/eradicarea speciilor invazive, eliberată de autoritatea publică competentă pentru protecția mediului, în baza avizului științific favorabil emis de Academia Română, pentru fiecare caz, conform procedurii stabilite pentru autorizarea activităților de cercetare-dezvoltare, cod CAEN 7310.

Cu relevanță ridicată este și Ordinul nr. 410 din 11 aprilie 2008 pentru aprobarea Procedurii de autorizare a activităților de recoltare, capturare și/sau achiziție și/sau comercializare, pe teritoriul național sau la export, a florilor de mină, a fosilelor de plante și fosilelor de animale vertebrate și nevertebrate, precum și a plantelor și animalelor din flora și, respectiv, fauna sălbatică și a importului acestora. Acesta prevede:

Art. 1

(1) Activitățile de recoltare, capturare și/sau achiziție și/sau comercializare a plantelor și animalelor din flora și fauna sălbatică, terestre și acvatice, în stare vie sau semiprelucrată, sau a unor părți sau produse ale acestora, a florilor de mină, a fosilelor de plante și fosilelor de animale vertebrate și nevertebrate, pe teritoriul național sau la export, se pot organiza și desfășura numai de persoane fizice sau juridice autorizate, în conformitate cu dispozițiile prezentei proceduri.

(2) Prevederile prezentei proceduri se aplică:



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET AȘPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA





a) speciilor de plante din flora sălbatică, inclusiv speciilor de ciuperci, în stare vie sau semiprelucrată (moartă), sub formă întreagă sau de părți ale acestor plante (rădăcini, rizomi, bulbi, tulpini, ramuri, coji, flori, frunze, fructe, semințe, muguri etc.);

b) speciilor de animale din fauna sălbatică, terestră și acvatică, în stare vie sau semiprelucrată (moartă), sau unor părți sau produse obținute din acestea;

#### Art. 2

În sensul prezentei proceduri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) specii de animale din fauna sălbatică - speciile de animale ale căror populații se mențin în natură, aflate în oricare dintre stadiile de dezvoltare. Fac excepție de la aceste prevederi crescătorile de vânat, complexurile de vânătoare definite conform Ordonanței Guvernului nr. 81/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea crescătoriilor de vânat și a complexurilor de vânătoare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 486/2004, cu modificările ulterioare;

b) specii de plante din flora sălbatică - speciile de plante sau ciuperci ale căror populații se mențin în natură, inclusiv speciile raportate ca dispărute din natură, aflate în oricare dintre stadiile de dezvoltare

e) capturare - prinderea prin orice mijloace, stabilite prin prevederi legale, a animalelor sălbatice, inclusiv prin vânătoare;

f) recoltare - culegerea plantelor sălbatice sau a părților acestora, a florilor de mină, a fosilelor de plante și a fosilelor de animale vertebrate și nevertebrate;

g) achiziție - procurarea resurselor naturale prevăzute la art. 1 alin. (2) direct de la persoanele fizice care desfășoară activități de recoltare/capturare, pentru care acestea primesc contravaloarea muncii depuse;

h) stare semiprelucrată - starea obținută în urma oricăreia dintre operațiile de uscare, măcinare, presare, fierbere, congelare, saramurare, eviscerare, jupuire etc.;

i) autoritate competentă pentru emiterea autorizațiilor pentru recoltare/capturare și/sau achiziție și/sau comercializare, menționată la art. 3, 4, 5 și 6, - autoritatea publică teritorială pentru protecția mediului, respectiv agențiile județene pentru protecția mediului, iar pentru Rezervația Biosferei "Delta Dunării", Administrația Rezervației Biosferei "Delta Dunării";

j) autoritate competentă pentru emiterea acordului pentru export/import resurse biologice din categoriile prevăzute la art. 1 alin. (2), menționată la art. 9, 10, 13, 18 și 22, - autoritatea publică centrală pentru protecția mediului;

### 3.1.3. Proceduri de transport a speciilor de plante și animale

Transportul speciilor de plante și animale, atât pe teritoriul național cât și internațional, fie ele specii alogene invazive, specii native sau animale de companie, se reglementează în conformitate cu o serie de proceduri detaliate în diferite acte legislative:

#### **Legea nr. 46/2008 – Codul Silvic**

Regia Națională a Pădurilor prin Direcțiile Silvice Județene emite autorizația de exploatare operatorului economic care exploatează material lemnos și asigură transportul acestuia, conform autorizației eliberate. Transportul maselor lemnoase provenite din specii native sau alogene se realizează conform prevederilor din Codul Silvic:



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



- transportul maselor lemnoase se realizează conform autorizației de exploatare și este aprobat prin ordin al conducătorului autorității publice centrale care răspunde de silvicultură.

Materialele lemnoase se transportă numai însoțite de:

- Documente specifice de transport, acestea fiind actul de punere în valoare, avizul de însoțire, declarația vamală de import, documentele intracomunitare, registrul de intrări-ieșiri material lemnos conform **Normei referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund din 27.08.2008**

**Regulamentul (UE) nr. 576/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013, privind circulația non-comercială a animalelor de companie și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 998/2003;**

Se eliberează un pașaport și un certificat de sănătate animală de către un medic veterinar autorizat sau în cadrul autorității competente (Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Regionale, Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor), operatorului economic sau proprietarului de animale.

Regulamentul stabilește cadrul pentru circulația non-comercială a animalelor de companie iar conform acestuia transportul trebuie să fie însoțit de:

- Pașaport pentru circulația necomercială a câinilor, pisicilor sau dihorilor domestici (se întocmește în conformitate cu modelul prevăzut în partea 1 din anexa III la prezentul regulament și respectă cerințele suplimentare stabilite în partea 2 din anexa respectivă)
- Certificat de sănătate animală pentru circulația necomercială în Uniune a câinilor, pisicilor sau dihorilor domestici. Certificatul de sănătate animală menționat la articolul 25 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 576/2013 trebuie să fie: (a) întocmit în conformitate cu modelul prevăzut în partea 1 din anexa IV la prezentul regulament; (b) completat și emis în conformitate cu notele explicative stabilite în partea 2 a respectivei anexe; (c) completat cu declarația scrisă menționată la articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 576/2013, care este întocmit în conformitate cu modelul prevăzut în partea 3 secțiunea A din anexa menționată și care respectă cerințele suplimentare stabilite în partea 3 secțiunea B din anexa respectivă.

**Regulamentul (CE) nr. 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CEE și 93/119/CE și a Regulamentului (CE) nr. 1255/9**

Operatorul economic responsabil pentru transportul animalelor trebuie să dețină o documentație de transport și trebuie să prezinte autorizația de transport, eliberată de autoritatea competentă (Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Regionale, Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor)

Regulamentul stabilește protocolul privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului. Conform acestuia, documentația pentru transportul de animale trebuie să conțină informații referitoare la

- originea și proprietarul animalelor;
- locul de plecare al animalelor;
- data și ora plecării;



MINISTERUL MEDIULUI





- locul de destinație prevăzut;
- durata estimată a călătoriei preconizate.

Directiva include și o componentă de norme tehnice referitoare la procedura de transport și include informații referitoare la:

- Adecvarea pentru transport
- Mijloace de transport
- Practici de transport
- Dispoziții suplimentare pentru navele pentru animale vii sau navele care transportă containere maritime
- Intervale de hrănire și adăpare, durata călătoriei și perioade de repaus
- Dispoziții suplimentare privind călătoriile de lungă durată pentru ecvidee domestice și animale domestice din speciile bovină, ovină, caprină și porcină
- Modul de repartizare a spațiului
- Jurnal de călătorie, care cuprinde Secțiunea 1 — Planificare; Secțiunea 2 — Locul de plecare; Secțiunea 3 — Locul de destinație; Secțiunea 4 — Declarația transportatorului; Secțiunea 5 — Formular de raportare a anomaliilor.

#### 3.1.4. Proceduri pentru comercializarea speciilor de plante și animale

Comercializarea speciilor de plante și animale, atât pe teritoriul național cât și internațional, fie ele specii alogene invazive, specii native sau animale de companie, se reglementează în conformitate cu o serie de proceduri încadrate în diferite acte legislative:

**Ordinul nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul național**

Agenția Națională au Județeană pentru Protecția Mediului + Academia Română emit autorizația de mediu operatorului economic sau responsabilului cu introducerea de specii alohtone.

Introducerea și circulația speciilor alogene invazive se realizează conform ordinului menționat, numai în baza autorizației de mediu cu privire la reintroducerea speciilor indigene, eliberată de autoritatea competentă pentru protecția mediului, cu avizul favorabil emis de Academia Română în baza datelor analizate și a certificatului de proveniență genetică a speciei emis de o autoritate competentă în domeniu, pentru fiecare caz în parte, conform procedurii stabilite pentru autorizarea activităților de cercetare-dezvoltare, cod CAEN 7310.

**Directiva 92/65/CEE a Consiliului din 13 iulie 1992 de definire a cerințelor de sănătate animală care reglementează schimburile și importurile în Comunitate de animale, material seminal, ovule și embrioni care nu se supun, în ceea ce privește cerințele de sănătate animală, reglementărilor comunitare speciale prevăzute la punctul I din anexa A la Directiva 90/425/CEE**

Operatorul economic responsabil pentru schimburile și importurile în Comunitate de animale trebuie să dețină un certificat de sănătate (specific funcție de categoria de animale), eliberate de către autoritatea competentă (Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor).



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



Pentru a putea fi comercializate, câinii, pisicile și dihorii domestici, trebuie să se supună reglementărilor din directivă și următoarei proceduri:

- Să se supună unui examen clinic efectuat cu cel mult 48 de ore înainte de expedierea animalelor de către un medic veterinar autorizat de autoritatea competentă
- Să fie însoțite pe timpul transportului, de un certificat de sănătate (conform anexei E din Directivă) și semnat de către un medic veterinar oficial – Partea 1 - Certificat de sănătate pentru schimburile comerciale cu animale provenite din exploatații (ungulate, păsări vaccinate împotriva gripei aviare, lagomorfe, câini, pisici și dihori domestici) 92/65 EI; Partea 2 - Certificat de sănătate pentru schimburile comerciale cu albine și bondari 92/65 EII; Partea 3 - Certificat de sănătate pentru comerțul cu animale, material seminal, ovule și embrioni provenite de la organisme, institutele și centrele autorizate 92/65 EIII

**Legea nr. 28/2009 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 41/2007 pentru comercializarea produselor de protecție a plantelor, precum și pentru modificarea și abrogarea unor acte normative din domeniul fitosanitar**

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale eliberează operatorului economic Certificat de înregistrare pentru comercializarea produselor de protecție a plantelor și Certificat de atestare profesională pentru activități de comercializare a produselor de protecție a plantelor.

Legea cuprinde procedura referitoare la comercializarea produselor de protecție a plantelor, realizată urmărind anexele actului legislativ. Anexa nr. 1 prezintă modelul de Certificat de înregistrare pentru comercializarea produselor de protecție a plantelor, care trebuie să includă avizul inspectoratului județean de poliție precum și avizul inspectoratului teritorial de muncă; Anexa nr. 2 - Condiții de organizare și funcționare a unităților fitofarmaceutice; Anexa nr. 3 - Certificat de atestare profesională pentru activități de comercializare a produselor de protecție a plantelor; Anexa nr. 4 - Cerere privind obținerea certificatului de înregistrare pentru comercializarea produselor de protecție a plantelor.

**Lege nr. 69 din 15 iulie 1994 pentru aderarea României la Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție, adoptată la Washington la 3 martie 1973**

Autoritatea științifică competentă și organele de gestiune eliberează, după caz, un permis de export, un permis de import, un certificat de reexport sau un certificat pentru introducerea de proveniență marină

Legea preia cadrul CITES pentru reglementarea comerțului internațional cu specii sălbatice de floră și faună pe cale de dispariție și prevede, după caz.

Legea descrie documentele necesare pentru comercializarea speciilor sălbatice pe cale de dispariție, împărțite funcție de importanța acestora, în 3 anexe ale convenției, după vulnerabilitatea acestora. Legea mai include și Anexa nr. 4 Lista de control, care trebuie să fie completată de persoana desemnată C.I.T.E.S. și să fie atașată la documentul C.I.T.E.S. care însoțește livrarea speciilor vii.

De exemplu, pentru speciile din Anexa nr. 1, sunt necesare următoarele documente, după caz:  
- *eliberarea și prezentarea prealabilă a unui permis de export, care trebuie să respecte următoarele cerințe:*

*a) o autoritate științifică a statului exportator va emite avizul că acest export nu dăunează supraviețuirii speciei în cauză;*



MINISTERUL MEDIULUI





- b) un organ de gestiune al statului exportator va deține dovada că individul nu a fost obținut prin contravenție la legile privind ocrotirea faunei și florei, în vigoare în acest stat;*
- c) un organ de gestiune al statului exportator va avea dovada că orice individ viu se va afla într-o stare corespunzătoare și va fi transportat în așa fel încât să se evite riscurile de rănire, de îmbolnăvire sau de tratament sever;*
- d) un organ de gestiune al statului exportator va deține dovada că s-a acordat un permis de import pentru individul respectiv.*

*- eliberarea și prezentarea prealabilă a unui permis de import și fie a unui permis de export, fie a unui certificat de reexport, care trebuie să respecte următoarele cerințe:*

- a) o autoritate științifică a statului importator va emite avizul că obiectivele importului nu dăunează supraviețuirii speciei respective;*
- b) o autoritate științifică a statului importator va deține dovada că, în cazul unui individ viu, destinatarul are instalațiile adecvate pentru a-l păstra și a-l îngriji corespunzător;*
- c) un organ de gestiune al statului importator va deține dovada că individul nu va fi utilizat în scopuri mai ales comerciale.*

*- eliberarea și prezentarea prealabilă a unui certificat de reexport, care trebuie să respecte următoarele cerințe:*

- a) un organ de gestiune al statului reexportator va deține dovada că individul a fost importat în acest stat în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții;*
- b) un organ de gestiune al statului reexportator va deține dovada că orice individ viu se va afla într-o stare corespunzătoare și va fi transportat în așa fel încât să se evite riscurile de rănire, de îmbolnăvire sau de tratament sever;*
- c) un organ de gestiune al statului reexportator va deține dovada că s-a acordat un permis de import pentru orice individ viu.*

*- eliberarea unui certificat pentru introducerea de proveniență marină, de către organul de gestiune al statului în care a fost introdus individul, care trebuie să respecte următoarele cerințe:*

- a) o autoritate științifică a statului în care a fost introdus individul va emite avizul că introducerea nu dăunează supraviețuirii speciei respective;*
- b) un organ de gestiune al statului în care a fost introdus individul va deține dovada că, în cazul unui individ viu, destinatarul are instalațiile adecvate pentru a-l păstra și îngriji corespunzător;*
- c) un organ de gestiune al statului în care a fost introdus individul va deține dovada că individul nu va fi folosit în scopuri în special comerciale.*

### 3.1.5. Procedurile ANSVSA

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (A.N.S.V.S.A.) funcționează ca autoritate de reglementare în domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea prim-ministrului. Misiunea Autorității se realizează prin protejarea sănătății de-a lungul întregului lanț alimentar – adică în fiecare etapă a procesului de producție, de la fermă la consumator – prevenind contaminarea alimentelor și promovând igiena



MINISTERUL MEDIULUI





alimentară și informarea transparentă a consumatorilor cu privire la alimente și sănătatea și bunăstarea animalelor.

În domeniul sănătății animalelor, procedurile specifice ANSVSA sunt concentrate pe cele privitoare la speciile de ovine, bovine, caprine, porcine sau păsări ce sunt crescute în captivitate. O atenție deosebită se acordă modului în care aceste specii sau carnea lor este transportată către alte țări, sau modalităților de raportare și control în cazul apariției unor infecții sau boli pentru aceste specii.

În ceea ce privește procedurile pentru bunăstarea animalelor, de relevanță ridicată pentru speciile invazive este PS-01-SMPSCO ce privește **Realizarea controalelor oficiale în unitățile crescătoare, furnizoare, utilizatoare de animale în scopuri științifice.**

Procedura urmărește evaluarea unităților crescătoare, furnizoare și utilizatoare de animale în scopuri științifice pornind de la 8 criterii de bază ce vizează: numărul și speciile de animale, numărul și tipurile de proiecte desfășurate, istoricul unității și personalul angajat în astfel de activități. În ceea ce privește tipurile de specii utilizate categoriile sunt următoarele:

- Cefalopode, pești
- Păsări, șoareci, șobolani
- Iepuri, cobai, hamsteri, gerbili
- Animale de fermă
- Câini, pisici, primate neumane

În cadrul acestei proceduri inspectorii ANSVSA prin intermediul unui medic veterinar oficial desemnat de directorul executiv realizează o inspecție vizuală a unității și stabilește clasa de risc în care se încadrează aceasta pe baza completării fișei standard. Elementele cheie vizează dacă animalele sunt înscrise toate în autorizația sanitar-veterinară, dacă condițiile de adăpostire sunt adecvate, personalul este instruit și documentația unității este în regulă. O atenție deosebită se acordă proiectelor care utilizează animale în proceduri.

Procedurile legate de siguranța animalelor reglementează tipul și modul de completare al documentelor ce însoțesc exporturile alimentelor de origine animală, precum:

- PS-07-DSAOA – Procedura specifică privind gestionarea și alocarea seriilor pentru certificatele sanitare veterinare pentru exportul POA
- PS-10-DSAOA – Gestionarea și întocmirea documentului de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor de origine animală, în conformitate cu prevederile Ordinului Președintelui nr. 111/2008

Procedurile din categoria analize de risc reglementează modul de realizare al acestor tipuri de analiză în două situații: siguranța alimentelor și evaluarea bolilor transmisibile ale animalelor:

- PCSEARBTA-01 – Procedură cadru specifică pentru elaborarea analizei de risc pentru bolile transmisibile ale animalelor
- PCSEARSA-01 – Procedură cadru specifică pentru elaborarea analizei de risc pentru siguranța alimentelor

În categoria de proceduri specifice - Identificarea și înregistrarea animalelor ale ANSVSA se găsesc o serie de elemente care sunt cheie pentru managementul speciilor alogene invazive din România.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

De exemplu, procedura PS-04-DEIIA privește **Validarea organizațiilor în sistemul TRACES și monitorizarea transporturilor de animale, material seminal, embrioni, ovule**. Scopul declarat al procedurii este de a preveni introducerea pe teritoriul României de transporturi de animale vii destinate reproducției/produției, material seminal, embrioni, ovule, produse și subproduse de origine animală ce nu corespund cerințelor sanitare veterinare comunitare în vigoare, asigurarea trasabilității acestor transporturi, precum și asigurarea calității în activitatea de inspecție la P.I.F.

Procedura este aplicată de medicii veterinari oficiali (MVO) din cadrul Direcției Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor județeană, respectiv a municipiului București (DSVSA) care au atribuții în domeniul TRACES - certificării animalelor vii, material seminal, embrioni, ovule, produse și subproduse de origine animală și medicii veterinari de la nivelul UVL, desemnați prin Decizie a Directorului Executiv al DSVSA, pentru monitorizarea comerțului și pentru informarea corespunzătoare a operatorilor din domeniul creșterii animalelor care intenționează să deruleze operațiuni de comerț intracomunitar cu animale.

Prezenta procedură se bazează și pe prevederile unor acte normative de interes pentru SAI precum Regulamentul CEE 2658/87 privind nomenclatura tarifară și statistică și tariful vamal comun, Regulamentul CE 1255/97 privind criteriile comunitare pentru punctele de așteptare și modificare a planului de itinerar, Regulamentul CE 282/2004 întocmirea unui document pentru declararea și controlul sanitar-veterinar al animalelor provenite din țări terțe, Regulamentul CE 318/2007 privind condițiile de sănătate pentru importul de anumite păsări în comunitate, Regulamentul CE 1251/2008 privind importul de animale de acvacultură, Decizia Comisiei 2009/821/CEE de stabilire a unei liste de puncte de control la frontieră și fixarea unor reguli privind controalele efectuate.

Monitorizarea transporturilor de animale provenite din spațiul comunitar și din state terțe revine punctului focal județean TRACES de la nivelul fiecărei DSVSA județeană, respectiv a municipiului București. Prin această procedură punctul focal județean TRACES menține și să actualizează o bază de date a tuturor organizațiilor din județ care efectuează operațiuni de comerț intracomunitar sau de import/export; de asemenea, fiecare DSVSA județeană, respectiv a municipiului București deține o listă actualizată a tuturor intermediarilor în comerțul cu animale din județ și este informat despre toate tranzacțiile cu animale vii pe care aceștia le desfășoară.

Medicii veterinari de la nivelul UVL nu permit tranzacția cu animale dacă la locul de destinație din certificat nu este specificată exploatarea în care vor fi aduse animalele. Această exploatare trebuie înregistrată în prealabil în RNE și după caz autorizată de către DSVSA județeană respectiv a municipiului București și apoi introdusă în TRACES ca organizație.

La nivel central Serviciul Identificare, Înregistrare Animale și Traces din cadrul ANSVSA gestionează Nomenclatorul Național al Centrelor de Colectare/ Exploatațiilor autorizate sanitar-veterinar pentru comerț intracomunitar/ export în țări terțe de animale vii și eliberarea codului național pentru acestea.

#### **Proceduri specifice și operative de Inspecție și control vizează:**

- PS-01-DICO – Pregătirea misiunii de control
- PS-02-DICO – Desfășurarea misiunii de control la fața locului
- PS-03-DICO – Elaborarea notei de control
- PS-04-DICO – Urmărirea implementării măsurilor dispuse de control
- PO-001 – Procedură operațională privind gestionarea documentelor



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET APTITUDINE



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

- PO-003 – Procedură operațională privind emiterea ordonanțelor de suspendare sau de interdicere a activității
- PO-004 – Procedură operațională privind gestionarea contravențiilor
- PO-005 – Procedură operațională privind soluționarea și gestionarea petițiilor

O atenție deosebită pentru SAI trebuie acordată pentru PO-002 ce abordează o **Procedură operațională privind pregătirea și realizarea controalelor**. Scopul acestei proceduri este de a stabili modul în care DSVSA Județean sau al Municipiului București, pregătește și desfășoară controalele oficiale planificate sau ad-hoc dispuse de ANSVSA sau conducerea DSVSA, inclusiv repartizarea sarcinilor pentru demararea acestora.

Este important de reținut că Inspectorii DSVSA vor folosi obligatoriu în controalele efectuate Ghidurile de control (listate la capitolul 8.2 documente), conform specificului controlului, ghiduri ce fac parte din procedurile de control aprobate de ANSVSA. Dintre acestea, relevante pentru SAI pot fi considerate ghidurile de siguranță alimentară pentru control trasabilitate (G14) și trasabilitate și etichetare OMG (G15), ghidul pentru protecția și bunăstarea animalelor ce conține indici și parametrii (G23). Procedura descrie și conținutul și modul de utilizare a principalelor documente utilizate: ordinul de deplasare, nota de control, documentele de reținere oficială și secestru, procesul verbal de contravenție sau referatul de emitere a ordonanței.

O altă procedură potențial interesantă pentru gestiunea speciilor alogene invazive este PO-02-DSBA **Privind inspecția în exploatațiile non-profesionale și comerciale conform cerințelor legale în materie de gestionare (SMR)**. Procedura are ca scop stabilirea modului de gestionare a bunelor condiții de mediu și a cerințelor minime și specifice pentru măsurile de agromediu, în baza eșantionării exploatațiilor efectuate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), fiind aplicată de personalul de specialitate din cadrul DSVSA județene și a municipiului București și de personalul de specialitate din cadrul Direcției Generale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, prin verificarea activității fermierilor.

### 3.1.6. Proceduri de introducere/cultivare a plantelor

Procedurile specifice privind introducerea/cultivarea speciilor de plante pe teritoriul României vizează circulația plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte conexe **doar din perspectiva introducerii în România din alte state membre sau din țări terțe a organismelor dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii acestora**. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția Națională Fitosanitară, este desemnat ca autoritate unică responsabilă pentru coordonare și contact în raport cu asemenea probleme, iar organismele oficiale responsabile la nivel teritorial sunt desemnate unitățile fitosanitare județene și a municipiului București, inspectoratele de carantină fitosanitară vamală și Laboratorul Central pentru Carantină Fitosanitară (conform Hotărârii nr. 563/2007 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România).

Punctul de intrare este locul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt aduse pentru prima dată pe teritoriul vamal al Comunității Europene: aeroportul, în cazul transportului aerian, portul, în cazul transportului maritim sau fluvial, stația de cale ferată, în cazul transportului



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET APLIANTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA





UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

feroviar, și locul în care este situat biroul vamal în a cărui rază teritorială de competență se află zona în care este trecută frontiera terestră a Comunității Europene, în cazul oricărui alt tip de transport. Organismul din punctul de intrare este organismul responsabil dintr-un stat membru care răspunde de punctul de intrare, respectiv Inspectoratul de carantină fitosanitară vamală, în cazul României.

Toate operațiunile privind importul, circulația intracomunitară și exportul plantelor, produselor vegetale sau al altor obiecte conexe sunt supuse controalelor fitosanitare, procedura reglementată la nivel național prin Ordinul nr. 1501 din 20 decembrie 2013 privind stabilirea procedurilor pentru efectuarea controalelor fitosanitare.

Obligațiile părților privind **importul** se referă pe de o parte la obligațiile operatorilor economici care realizează astfel de operațiuni, cât și la obligațiile inspectorilor fitosanitari din cadrul inspectoratelor de carantină fitosanitară vama și a celor din cadrul unităților fitosanitare.

Astfel, operatorii economici sunt obligați să comunice inspectoratului de carantină fitosanitară vamală din punctul de trecere a frontierei prin care urmează să se realizeze importul, cu 24 de ore înainte, sosirea transportului în vederea facilitării controlului fitosanitar vamal, precum și să comunice unității fitosanitare pe a cărei rază teritorială se află depozitul sau își are sediul, într-un interval de 24 de ore, sosirea transportului, atunci când plantele, produsele vegetale sau alte obiecte cu destinație finală România, au intrat pe teritoriul Uniunii Europene prin punctele de trecere ale altui stat membru.

Inspectorii fitosanitari din cadrul inspectoratelor de carantină fitosanitară vamală realizează controlul documentar, de identitate și fitosanitar al mărfurilor importate, conform prevederilor legislației în vigoare, și întocmesc Fișa de inspecție fitosanitară la import, transmit unității fitosanitare de destinație Fișa de inspecție fitosanitară la import și buletinul de analiză aferent, în cazul importurilor a căror însămânțare/plantare este interzisă până la primirea rezultatelor analizelor de laborator; notifică Agenția Națională Fitosanitară interceptarea unui transport de marfă sau a unui organism dăunător din țări terțe și care prezintă un risc fitosanitar iminent.

Inspectorii fitosanitari din cadrul unităților fitosanitare au responsabilitatea înregistrării operatorilor care importă și comercializează plante, produse vegetale și alte obiecte conform prevederilor legale în vigoare, iar totodată respectă recomandările de la punctul 28 "Observații" din Fișa de inspecție fitosanitară la import transmisă de inspectoratele de carantină fitosanitară vamală.

În ceea ce privește **circulația intracomunitară**, există de asemenea responsabilități împărțite între operatorii economici și inspectorii fitosanitari din cadrul unităților fitosanitare.

Astfel, operatorii economici care derulează schimburi comerciale de plante, produse vegetale sau alte obiecte trebuie să comunice unității fitosanitare pe a cărei rază teritorială se află depozitul sau își au sediul sosirea mărfii în depozitul de la destinație, înainte de punerea pe piață a acestora, iar inspectorii fitosanitari din cadrul unităților fitosanitare verifică prezența pașaportului fitosanitar, conformitatea mărfii cu exigențele fitosanitare, prelevează probe pentru verificarea modului în care sunt respectate exigențele fitosanitare, iar, în cazul neconformităților, notifică Agenția Națională Fitosanitară din cadrul Ministerului Agriculturii conform legislației fitosanitare în vigoare.

Un alt aspect important îl reprezintă **introducerea sau punerea în circulație în România ori în anumite zone protejate din România, în scopuri experimentale sau științifice**, și în vederea realizării de lucrări pentru selecții varietale a anumitor organisme de carantină dăunătoare, plante, produse vegetale, introducere care este reglementată în mod distinct printr-o procedură conform Ordinului nr.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET APTITUDINE



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

1881/2015 privind stabilirea condițiilor în vederea introducerii sau punerii în circulație în România ori în anumite zone protejate din România, în scopuri experimentale sau științifice, și în vederea realizării de lucrări pentru selecții varietale a anumitor organisme de carantină dăunătoare, plante, produse vegetale și a altor obiecte prevăzute în anexele nr. I V la Hotărârea Guvernului nr. 563/2007 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 136/2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România.

Orice persoană fizică/juridică ce desfășoară astfel de activități înaintează o cerere de autorizare către către oficiul fitosanitar din județul pe a cărui rază teritorială își desfășoară activitatea, înainte de introducerea sau punerea în circulație în România a oricărui material.

În vederea autorizării sunt necesare o serie de informații, ce trebuie puse la dispoziția autorității:

- numele și adresa persoanei responsabile pentru activitățile respective;
- denumirea științifică sau denumirea materialului, inclusiv a organismului dăunător în cauză, atunci când este cazul;
- tipul de material;
- cantitatea de material;
- locul de origine al materialului, cu dovezi documentare adecvate pentru materialul care urmează a fi introdus dintr-o țară terță;
- durata, natura și obiectivele activităților avute în vedere, inclusiv un rezumat al activității și o specificare pentru testarea în scopuri experimentale sau științifice și lucrări pentru selecții varietale;
- adresa și descrierea locului sau a locurilor specifice pentru păstrarea în carantină și pentru testare, atunci când este cazul;
- locul primei depozitări sau al primei plantări, după caz, după ridicarea oficială a regimului de carantină;
- metodele propuse de distrugere sau de tratament al materialului după finalizarea activităților aprobate, după caz;
- punctul propus de intrare în România pentru materialul ce urmează să fie introdus dintr-o țară terță;
- planul de amplasare al clădirilor, căile de acces, vecinătățile;
- lista persoanelor competente pentru desfășurarea activităților;
- lista cu toate activitățile desfășurate;
- descrierea activității propuse pentru aprobare.

La cererea autorităților competente, solicitantul autorizației trebuie să pună la dispoziție o serie de informații:

- **proceduri de aplicare a măsurilor necesare în cazul răspândirii accidentale a materialului;**
- trasabilitatea în cazul accidentelor;
- proceduri de lucru;
- proceduri de gestionare a deșeurilor lichide și solide;
- proceduri de distrugere/păstrare a materialului în condiții de securitate;
- proceduri pentru igiena personalului și dezinfectia instalațiilor unității;



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



- sistemul de securitate;
- registrul de intrare/ieșire pentru material și personal;
- procedura de primire a vizitatorilor;
- proceduri de instruire a personalului.

### 3.1.7. Procedurile de introducere/creștere a speciilor de animale

Atribuțiile Ministerului Agriculturii privind introducerea/creșterea speciilor animale sunt în domeniul animalelor domestice, activitate reglementată de către această instituție, dar fără impact direct asupra domeniului speciilor invazive.

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (A.N.S.V.S.A.), aflată în subordinea Ministerului Agriculturii are atribuții privind autorizarea și certificarea în domeniile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, precum și monitorizarea și controlul acestor activități.

Procedurile A.N.S.V.S.A. cu relevanță deosebită pentru domeniul gestionării speciilor invazive sunt cele legate de identificarea și înregistrare a animalelor, respectiv procedura privind **Validarea organizațiilor în sistemul TRACES și monitorizarea transporturilor de animale, material seminal, embrioni, ovule**, care are drept scop de a preveni introducerea pe teritoriul României de transporturi de animale vii destinate reproducției/produției, material seminal, embrioni, ovule, produse și subproduse de origine animală ce nu corespund cerințelor sanitare veterinare comunitare în vigoare, asigurarea trasabilității acestor transporturi, precum și asigurarea calității în activitatea de inspecție la punctele de inspecție la frontieră (PIF).

Procedura este aplicată de medicii veterinari oficiali din cadrul Direcției Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor județeană, respectiv a municipiului București (DSVSA) care au atribuții în domeniul TRACES - certificării animalelor vii, material seminal, embrioni, ovule, produse și subproduse de origine animală și medicii veterinari de la nivelul UVL, pentru monitorizarea comerțului și pentru informarea corespunzătoare a operatorilor din domeniul creșterii animalelor care intenționează să deruleze operațiuni de comerț intracomunitar cu animale.

Monitorizarea transporturilor de animale provenite din spațiul comunitar și din state terțe revine punctului focal județean TRACES de la nivelul fiecărei DSVSA județeană, respectiv a municipiului București. Prin această procedură punctul focal județean TRACES menține și actualizează o bază de date a tuturor organizațiilor din județ care efectuează operațiuni de comerț intracomunitar sau de import/export; de asemenea, fiecare DSVSA județeană, respectiv a municipiului București deține o listă actualizată a tuturor intermediarilor în comerțul cu animale din județ și este informat despre toate tranzacțiile cu animale vii pe care aceștia le desfășoară.

La nivel central Serviciul Identificare, Înregistrare Animale și Traces din cadrul ANSVSA gestionează Nomenclatorul Național al Centrelor de Colectare/ Exploatațiilor autorizate sanitar-veterinar pentru comerț intracomunitar/ export în țări terțe de animale vii și eliberarea codului național pentru acestea.

În ceea ce privește transportul animalelor vii, reglementările sunt suplimentate pentru asigurarea condițiilor de bunăstare și siguranță a animalelor, fiind instituit un sistem de control la tranzit și import pentru animalele vii și produsele de origine animală provenite din țări terțe sau chiar



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET AȘPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



din spațiul intracomunitar, fiind distinct reglementate în cazul transporturilor în scop comercial față de cele în scop non-comercial.

Astfel, în ceea ce privește transportul **animalelor vii în scop comercial**, Conform articolului 3 (1) al Directivei 91/496/EEC referitoare la animalele vii, Statele Membre se vor asigura de faptul că importatorii vor prenotifica cu o zi lucrătoare în avans, personalului veterinar al punctelor de inspecție a frontierei în care animalele vii trebuie prezentate, specificând numărul, tipul și data estimativă a sosirii animalelor. Articolul 1 (1) al Regulamentului (EC) Nr 282/2004 specifică ulterior ca, persoana responsabilă de încărcătură, să notifice intrarea fiecărui animal în Comunitate cel puțin cu o zi lucrătoare înainte de sosirea animalelor pe teritoriul comunitar. Astfel de notificări trebuie adresate personalului de inspecție din cadru PIF utilizând prima parte a Documentului Veterinar Comun de Intrare.

În caz de ne-conformitate, cum sunt întârzierile sau lipsa notificării în avans, Statele Membre vor decide măsurile corespunzătoare care trebuie întreprinse așa cum se prevede în articolele 54 și 55 ale Regulamentului (EC) Nr.882/2004. Măsura luată trebuie să aibă ca scop îndepărtarea neconformităților repetate și poate varia de la măsuri administrative la amenzi, până la refuzarea transportului.

Călătoria înspre și dinspre România în spațiul UE **a animalelor de companie în scop non-comercial** se face în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 998/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003, privind cerințele de sănătate animală aplicabile circulației non-comerciale a animalelor de companie și de modificare a Directivei 92/65/CEE a Consiliului, cu ultimele modificări, respectiv în conformitate cu prevederile din:

- REGULAMENTUL (UE) nr. 576/2013 al PARLAMENTULUI EUROPEAN și al CONSILIULUI din 12 iunie 2013, privind circulația non-comercială a animalelor de companie și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 998/2003;
- REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) nr. 577/2013 AL COMISIEI din 28 iunie 2013, privind modelele de documente de identificare pentru circulația non-comercială a câinilor, pisicilor și dihorilor domestici, stabilirea de liste de teritorii și țări terțe și cerințele referitoare la format, punere în pagină și limbă ale declarațiilor care atestă respectarea anumitor condiții prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 576/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;

**Controlul documentar** constă în verificarea:

a) certificatului sanitar-veterinar pentru păsări de companie care trebuie să corespundă cu modelul prevăzut în anexa nr. 5 din Ordinul ANSVSA nr. 49/2011;

b) declarației proprietarului sau a persoanei fizice răspunzătoare de animalul de companie în numele proprietarului, care trebuie să corespundă cu modelul prevăzut în anexa nr. 6 din Ordinul ANSVSA nr. 49/2011;

c) altor documente însoțitoare ale animalului de companie care să permită autorității competente din punctele de intrare a călătorilor din România stabilirea cu exactitate a țării de expediere a acestuia. ☒

**Controlul de identitate** constă în verificarea vizuală:

- a) a corespondenței dintre numerele individuale ale animalelor de companie înregistrate în sistemul de identificare și numerele înregistrate în certificatul sanitar-veterinar și în celelalte documente însoțitoare;



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

- b) a numărului containerului sau a cuștii în care sunt transportate animalele de companie și a numărului sigiliului care trebuie să corespundă cu numerele înregistrate în certificatul sanitarveterinar și în celelalte documente însoțitoare.

În ceea ce privește procedurile specifice din domeniul reglementat de către A.N.S.V.S.A., cu relevanță pentru domeniul gestionării speciilor invazive mai sunt și **procedurile privind bunăstarea animalelor**, reglementată prin Ordinul nr. 97/2015 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a unităților utilizatoare, crescătoare și furnizoare de animale utilizate în scopuri științifice, pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de autorizare sanitară veterinară a proiectelor care implică utilizarea animalelor în proceduri, care reglementează autorizarea sanitară veterinară a unităților utilizatoare, crescătoare și furnizoare de animale utilizate în scopuri științifice. Deși speciile menționate în anexa 1 la norma sanitară veterinară și care pot fi utilizate în proceduri sau pentru utilizarea în scopuri științifice a țesuturilor ori organelor care provin de la acestea, este destul de limitată, iar acestea nu au potențial invaziv, totuși procedura de control generată de această reglementare, respectiv procedura privind **”Realizarea controalelor oficiale în unitățile crescătoare, furnizoare, utilizatoare de animale în scopuri științifice”**, poate reliefa prezența în unitățile crescătoare a unor specii cu potențial invaziv.

### 3.1.8. Proceduri de introducere/creștere a speciilor de interes piscicol

În ceea ce privește procedurile de introducere/creștere a speciilor piscicole, atribuțiile Ministerului Agriculturii sunt în sarcina Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură (A.N.P.A.).

Relevant în contextual activității de acvacultură în relație cu managementul speciilor invazive este REGULAMENTUL (CE) NR. 708/2007 AL CONSILIULUI din 11 iunie 2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local, care stabilește un cadru de guvernare a practicilor în sectorul acvaculturii în privința speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local, în vederea evaluării și a reducerii la minimum a unui posibil impact al acestora și al oricăror alte specii conexe nevizate asupra habitatelor acvatice, și contribuie în acest fel la dezvoltarea durabilă a sectorului.

Regulamentul se aplică acțiunilor de introducere a speciilor exotice și de transfer al speciilor absente la nivel local în scopul utilizării acestora în acvacultură în cadrul Comunității și se aplică tuturor activităților de acvacultură amplasate în jurisdicția statelor membre, indiferent de suprafața sau de caracteristicile acestora. Acesta se aplică tuturor organismelor acvatice de cultură, atât celor exotice, cât și celor absente la nivel local. Se aplică în sectorul acvaculturii care utilizează orice formă de mediu acvatic.

Mutarea speciilor exotice sau a speciilor absente la nivel local care urmează să aibă loc în instalații închise pentru acvacultură nu va fi supusă unui studiu de evaluare a riscului asupra mediului, cu excepția cazului în care statele membre doresc să ia măsurile corespunzătoare.

Statele membre desemnează autoritatea sau autoritățile competente responsabilă (responsabile) să asigure respectarea cerințelor acestui regulament, care în cazul de față este reprezentată de Ministerul Agriculturii, prin Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură (A.N.P.A.).



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



Operatorii din sectorul acvaculturii care intenționează să efectueze operații de introducere a speciilor exotice sau de transfer al speciilor absente la nivel local, solicită permisul de la autoritatea competentă a statului membru destinat.

Astfel, introducerea în cultură a speciilor de pești cu potențial invaziv este reglementată conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, cu modificările și completările ulterioare, care prevede:

- la ART. 46 că introducerea în cultură în amenajările piscicole în sistem deschis a speciilor exotice sau absente la nivel local se face cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, în baza unor studii prin care se stabilesc și condițiile de carantină și de control pentru evitarea evadărilor în mediul natural;
- la ART. 46<sup>3</sup> alin (2) că introducerea speciilor de pești și a altor culturi în amenajările marine, indiferent de proveniența lor, se face cu avizul autorității publice centrale care răspunde de pescuit și acvacultură și al autorității publice centrale care răspunde de mediu.

Conform prevederilor Ordinului nr. 332/2008 privind înscrierea unităților de producție din acvacultură în Registrul unităților de acvacultură și eliberarea licenței de acvacultură, în cadrul Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură funcționează Registrul unităților de acvacultură, cu caracter administrativ, care cuprinde toate capacitățile de producție, iar unitățile înscrise în Registrul unităților de acvacultură primesc licență de acvacultură, eliberată de Agenție.

După diseminarea lor în instalațiile deschise pentru acvacultură, speciile exotice sunt monitorizate pe o perioadă de doi ani sau pe parcursul unei întregi generații, dacă aceasta din urmă se întinde pe o perioadă mai lungă, astfel încât să se poată evalua dacă impacturile corespund sau nu previziunilor făcute sau dacă există impacturi suplimentare sau diferite. Nivelul de răspândire sau de limitare a speciei este studiat separat. Autoritatea competentă decide dacă solicitantul deține expertiza corespunzătoare sau dacă e nevoie de un alt organism care să efectueze monitorizarea.

În Anexa 1 la REGULAMENTUL (CE) NR. 708/2007 AL CONSILIULUI din 11 iunie 2007 privind utilizarea în acvacultură a speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local, care stabilește un cadru de guvernare a practicilor în sectorul acvaculturii în privința speciilor exotice și a speciilor absente la nivel local sunt prevăzute liniile orientative pentru dosar urmează să fie completate de solicitant în vederea autorizării, incluzând o descriere a propunerii, eventualele impacturi asupra speciilor indigene și asupra habitatelor acestora și măsurile de atenuare pentru reducerea la minimum a eventualelor impacturi asupra speciilor indigene.

În cadrul acestei analize, un capitol distinct, deosebit de important se referă la interacțiunea cu speciile indigene, cu rolul de a evidenția care este potențialul de supraviețuire și de aclimatizare al organismului introdus în cazul în care evadează, ce tip de habitat sau habitate este potrivit pentru specia introdusă în aria de introducere propusă și în ce mod va afecta speciile vulnerabile, amenințate sau pe cale de dispariție deja prezente acolo, precum și enumerarea speciilor indigene a căror nișă se va suprapune cu cea a speciei introduce, precum și posibilitatea realizării unui proces de hibridare între organismele introduse și cele indigene și posibilitatea ca organismele introduse să afecteze în vreun fel comportamentul reproductiv și locul de reproducere a speciilor indigene.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

## Concluzii

Eficientizarea cadrului legislativ în vederea implementării acțiunilor legate de gestionarea speciilor alogene invazive este un demers obligatoriu pentru limitarea efectelor negative asupra biodiversității, economiei și bunăstării populației cauzate de speciile alogene invazive.

Analiza cadrului legislativ și a fluxului administrativ a pus în evidență necesitatea promovării de modificări la nivelul :

- **Strategiei Naționale și a Planului Național de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității**, care trebuie să ia în considerare :
  - Corelarea țințelor cu prioritățile stabilite la nivel internațional și european, inclusiv în domeniul speciilor alogene invazive ;
  - Considerarea unor măsuri concrete legate de managementul speciilor alogene invazive, așa cum au fost definite în proiectul SIPOCA 22;
  - Stabilirea unei structuri de monitorizare permanentă a stadiului de implementare a SNPACB, respectiv a implementării planului de acțiune, care să facă mult mai predictibilă și organizată implementarea strategiei, inclusiv în domeniul gestionării speciilor alogene invazive;
  - Dezvoltarea mecanismului de monitorizare intra și interministerială a îndeplinirii SNPACB, inclusiv în domeniul gestionării speciilor alogene invazive;
  - Transmiterea către celelalte instituții responsabile a atribuțiilor ce le revin pentru implementarea SNPACB, inclusiv în domeniul gestionării speciilor alogene invazive;
- **Legislației generale și specifice din domeniul mediului**, care trebuie să includă ținte clare legate de managementul speciilor alogene invazive, precum :
  - Considerarea speciilor alogene invazive ca pe amenințare pentru capitalul natural, bunăstării populației și economiei ;
  - Organizarea sistemului de supraveghere, în temeiul articolului 14, și sistem de control oficial al speciilor alogene introduse în UE, în temeiul articolului 15 din Regulamentul UE;
  - Reglementarea modului de autorizare al activităților menționate la articolul 8 din Regulament, inclusiv modul în care trebuie realizată inspecția
  - Organizarea modului de elaborare și de gestionare a bazei de date cu distribuția speciilor alogene invazive, de interes pentru UE sau de interes regional, în conformitate cu prevederile articolului 11 (2) prezente pe teritoriul lor, inclusiv informații privind modelele de migrare și reproducere;
  - Stabilirea informațiilor privind speciile considerate a fi specii alogene invazive de interes pentru statul membru, în temeiul articolului 12(2)
  - Stabilirea prin legislație a măsurilor de eradicare adoptate în acord cu articolul 17, măsurile de gestionare adoptate în conformitate cu art. 19, eficacitatea lor, precum și a modului de evaluare a efectelor acestora asupra speciilor nevizate
  - Considerarea metodelor de informare a publicului și a acțiunilor pe care cetățenii sunt îndemnați să le întreprindă.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET APTITUDINE



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA



UNIUNEA EUROPEANĂ



Instrumente Structurale  
2014-2020

- **Legislației din domeniul evaluării impactului asupra mediului**, astfel încât să includă și prevederi clare legate de gestionarea speciilor alogene invazive, care să fie corelate cu legislația specifică dedicată speciilor invazive;
- **Legislației dedicate speciilor alogene invazive**, care să definească clar conceptele utilizate, să stabilească cadrul specific legat de gestionarea speciilor alogene invazive, în corelație cu celelalte acte legislative;
- **Regulamentelor de funcționare ale tuturor instituțiilor relevante pentru managementul speciilor alogene invazive sau care preiau atribuții conform unor acte legislative** (Strategia Națională pentru Conservarea Biodiversității, Planul Național de Acțiune pentru Abordarea Căilor de Introducere Prioritare a Speciilor Alogene Invazive, etc.) a unor atribuții adecvate legate de gestionarea speciilor alogene invazive;
- **Fluxului administrativ de implementare al acțiunilor din domeniul gestionării speciilor alogene invazive.**
- **Actelor legislative sectoriale** cu includerea unor aspecte clare legate de modul de gestionare a problemelor legate de speciile alogene invazive (în special din domeniile considerate prioritare).
- Priorităților și mecanismelor de finanțare legate de protecția mediului și dezvoltarea locală, care trebuie să integreze ca opțiuni și acțiunile legate de managementul speciilor alogene invazive.



MINISTERUL MEDIULUI



UNIVERSITATEA DIN  
BUCUREȘTI  
VIRTUTE ET SAPIENTIA



MANAGEMENTUL  
SPECIILOR INVAZIVE  
DIN ROMÂNIA